

Відвага, що ми маємо до Нього

1 Івана 5:13–21

(14): І оце та відвага, що ми маємо до Нього, що коли чого просимо згідно волі Його, то Він слухає нас

1. Відважна молитва (13–15)

Хороший батько любить своїх дітей і з радістю приймає їх в будь-який час. Ми — діти Бога, тому повинні приходити до нашого Батька з відвагою, знаючи, що Він любить нас. Він наш найкращий друг і довіритель, ми можемо принести до Нього всі наші проблеми і турботи. Він завжди слухає нас і відповідає на наші молитви найкращим чином. Відважна молитва прославляє Бога, а молитва з сумнівами неславить Його.

2. Гріх не на смерть (16–21)

Народжені від Бога часом грішать через своє незнання і слабкості. Та, коли ми каємось і молимося, Бог прощає нас, тому що ми належимо Йому. Ті ж, хто відкидає Боже спасіння в Ісусі, не можуть бути пробачені. Бог захищає Своїх дітей від зла (19). Ісус дає нам розум, щоб пізнати Його. Пізнати Бога — це вічне життя (20).

Молитва: Господь, дякую, що завжди слухаєш мене і відповідаєш на всі мої молитви. Пробач мої гріхи і захисти від зла.

Одне слово: Молись з відвагою

Вступ до 2-го послання Петра

У першому посланні Петро втішав християн, що через гоніння були розпорошені. У другому посланні він дає настанови, як чинити щодо ворогів всередині церкви. Бог дав нам все що потрібно, щоб ми були Його народом (1:3). Він дав нам Біблію, з її абсолютністю. Ця книга містить великі, дивовижні обітниці Божі. Віруючий мусить берегти їх у своєму серці. Петро написав послання щоб нагадати Божі обітниці та істину. Це послання написане якраз перед тим, як Петро загинув мучеником від рук Нерона, тому воно переповнене духом невідкладності. Він хоче, щоб його ягнята стали міцними в істині, та щоб могли вистояти і після його смерті. Він попередив про Божий праведний суд над невірними, та переконує що скоро Ісус знову прийде. Саме тому ми маємо бути вірними та зростати в Ісусі.

Його цінні та великі обітниці

2 Петра 1:1–11

(4): Через них даровані нам цінні та великі обітниці, щоб ними ви стали учасниками Божої Істоти, утікаючи від пожадливого світового тління

1. Віруючи Божим обітницям (1–4)

Усе необхідне для життя та побожності дав нам Бог. Особливо ж Він дав нам цінні та великі обітниці. Бог обіцяв прощення гріхів, вічне життя і Царство Боже через віру в Ісуса. Він обіцяв, що Ісус знову прийде. Бог вірний, Він дає обіцянку і дотримує її. Коли ми віруємо і тримаємо Його обітниці, ми можемо стати учасниками Божої Істоти Ісуса, подолати наші грішні бажання, утікаючи від пожадливого світового тління. Яку обітницю Бога ви бережете?

2. Зростання у вірі (5–11)

Ми покликані бути подібними до Ісуса, тому ми маємо зростати в Ньому. Вірші з 5 по 7 дають перелік якостей, які ми маємо розвивати в собі. Вінцем християнського зросту є любов. Якщо ми ростемо в Ісусі, ми стаємо люблячими і вірними. В міру духовного зростання, ми маємо впевненість в нашому вибрані і покликані.

Молитва: Господи, я вірю Твоїм обітницям. Допоможи мені берегти їх у серці і зростати в любові Ісуса.

Одне слово: Берегти Божі обітниці

Як перемогти світ?

1 Івана 5:1–12

(5): А хто світ перемагає, як не той, хто вірує, що Ісус то Син Божий?

1. Його ж заповіді не тяжкі (1–5)

Народитися від Бога означає вірити в Ісуса і любити Його (1). Коли ми любимо Бога, ми охоче дотримуємось Його заповідей і зовсім не обтяжуємось ними. Людина, яка намагається жити святим життям через почуття обов'язку, а не через любов до Ісуса, швидко втомлюється. Вона швидко буде переможена світом і стане світською. Битву за святість ми можемо виграти тільки вірою, що Ісус — це Син Бога, і віддавши Йому свою любов; тоді ми переможемо світ (5).

2. Дух, вода і кров (6–12)

Прихід Ісуса в світ у людській подобі — це історичний факт. Він був охрещений в справжній воді, пролив справжню кров, і Святий Дух могутньо працював через Нього. Ці три факти є Божим свідченням, що Ісус — це Син. Ми також повинні мати особисте свідчення про Ісуса в своїх серцях (10). Той, хто має таке свідчення, має вічне життя (11–12).

Молитва: Господи, пробач, що був обтяжений Твоїми заповідями. Допоможи мені вірити в Ісуса і перемагати світ ясним свідченням про Нього.

Одне слово: Перемога над світом вірою в Ісуса

Бог є любов

1 Івана 4:13–21

(16): Ми пізнали й увірували в ту любов, що Бог її має до нас. Бог є любов, і хто пробуває в любові, пробуває той в Бозі, і в ній Бог пробуває!

1. Ми увірували в ту любов, що Бог її має до нас (13–16а)

Справжня любов починається зі сповіді нашої віри, що Ісус — це Син Бога (14–15). Той, хто визнає Ісуса Спасителем світу, отримує Святого Духа, і Бог живе в ньому. Божа любов стає його фундаментом та захистом.

2. Бог є любов (16б)

Дух Бога — це любов. Коли ми пізнаємо Бога, Його любов керує нами і росте в нас з кожним днем. Яким чудовим стає життя людини, коли в ній росте Божа любов!

3. Досконала любов проганяє страх геть (17–21)

Невір'я в Божу любов — це джерело всяких страхів. Люди, які не знають Його благодаті, страждають від розділення з Богом та мають відчуття страху перед Його покаранням. Ми повинні прийняти Його любов, не дивлячись на наші страхи, і мати відвагу перед Богом. Коли немає страху, ми можемо в свободі по-справжньому любити інших (20–21).

Молитва: Господь Ісус, Ти — мій Спаситель. Прожени мої страхи і наповни мене Твоїм духом любові.

Одне слово: Любов проганяє страх

Світова зірниця засяє

2 Петра 1:12–21

(19): І ми маємо слово пророче певніше. І ви добре робите, що на нього вважаєте, як на світильника, що світить у темному місці, аж поки зачне розвиднятися, і світова зірниця засяє у ваших серцях

1. Бувши самовидцями Його величі (12–18)

Петро бажав, щоб його агніці знали, що його розповіді про силу і славу Ісуса не були вигаданою історією. Він був свідком величі Ісуса на горі переображення. Там Ісус був прославлений Богом. Також Бог ствердив там особистість і місію Ісуса (Мт. 17). Петро був упевненим, що Ісус прийде знову в силі і славі. Це була славна надія Петра, і він бажав, щоб її мали усі християни.

2. Слово пророче (19–21)

Петро бажав, щоб його агніці тримались Біблії як абсолютної істини. Тому він вчив їх, що Біблія не є історією, яку вигадала людина, але словом Бога до нас. Бог пообіцяв, що Христос помре, щоб врятувати грішників. Також Бог обіцяв, що Ісус прийде знову у славі. Бог дотримається Своїх обітниць. Біблія — єдина міцна основа для нашої віри. Божа обітниця — як ранкова зірниця на світанку.

Молитва: Господи, поклади світову зірницю Твоєї обітниці в моє серце.

Одне слово: Світова зірниця

Боже спасіння і суд

2 Петра 2:1–12

(9): то вміє Господь рятувати побожних від спокуси, а неправедних берегти на день суду для кари

1. Ті, хто відрікаються Владики (1–3)

Завжди були неправдиві вчителі, які намагались відвести людей від Бога. Неправдиві вчителі відкидають Божу сутність Ісуса і вчать людей жити за своїми бажаннями. Також вони відкидають авторитет слова Бога. Багато–хто ідуть за їхньою пожадливістю і через них зневажається дорога правдива. Ці неправдиві вчителі ловлять Божих людей улесливими словами та напівправдою.

2. Бог суду і спасіння (4–12)

Бог — праведний. Він покаравв ангелів, що згрішили, і вкинув їх до пекла. Він спровадив потоп на безбожних людей першого світу, але Він врятував Ноя, чоловіка віри. Він зробив нечестивий Содом прикладом Його майбутнього суду, але Він показав милість Лотові. Бог рятує побожних, але Він точно покарає всіх, хто погорджує владою і ходить за нечистими пожадливостями тіла.

Молитва: Господи, допоможи мені визнавати Твою владу і не жити за пожадливостями тіла.

Одне слово: Слово Бога чи мої почуття?

Бо від Бога любов

1 Івана 4:7–12

(7): Улюблені, любім один одного, бо від Бога любов, і кожен, хто любить, родився від Бога та відає Бога!

1. Справжня любов від Бога (7,9)

Людська любов заснована на фізичній привабливості, почуттях та вірності сім'ї, друзям чи державі. Вона тимчасова та обмежена. Але Божа любов немає жодних обмежень. Господь показав Свою любов, віддавши Свого єдиного Сина за грішників (9). Пізнавши цю любов, ми народжуємось від Бога і можемо любити Бога та інших понад наші людські можливості.

2. Ті, хто не пізнали Бога (8)

Ті, хто не пізнали Бога, живуть за почуттями свого серця. Вони можуть казати: *“Я тебе люблю”*, але їм не вистачає відповідальності і їхня любов швидко проходить.

3. Божа любов, а не наша (10–12)

Наші відносини з Богом засновані на Божій любові, а не на нашій. Ми повинні глибоко прийняти Божу любов, яку Він явив через смерть Ісуса на хресті. Тоді справжня любов почне зростати в нас, бо Сам Бог живе в нас (12).

Молитва: Господи, дякую за Твою любов, яку Ти явив нам через хрест Ісуса. Допоможи мені зростати у Твоїй любові.

Одне слово: Бо від Бога любов

Як пізнати Дух Божий?

1 Івана 4:1–6

(2): Духа Божого цим пізнавайте: кожен дух, який визнає, що Ісус Христос прийшов був у тілі, той від Бога

1. Не кожному духові вірте (1–3)

Ми повинні навчитися розрізняти неправдиві вчення і правду. Справжні християни — ті, у яких в центрі життя є Христос, і ті, які сповідують Ісуса Богом, що втілювався в людину. Те, що Ісус прийшов в цей світ в людській подобі, щоб спасти нас від гріхів, показує, наскільки великою є Божа любов до нас. Дух Божий веде людину до визнання Ісуса своїм Спасителем і особистих стосунків з Ним (2). Неправдиві вчення приходять від антихриста, диявола, який уже є в світі.

2. Ви перемогли їх (4–6)

Нам не потрібно боятися антихристів. Ми перемагаємо неправдиві вчення, твердо тримаючись за істину і віруючи, що Бог сильніший за диявола (4). Біблійна істина ніколи не буде популярною серед людей цього світу, але ті, хто визнають Бога, приймуть її і будуть захищати за всяку ціну; вони є Божим святим залишком.

Молитва: Господь, дякую за Твою велику любов до цього світу, яку Ти явив через Ісуса. Даруй мені розуміння відрізнити істину від неправди і силу, щоб твердо тримати Євангеліє Ісуса.

Одне слово: Ви перемогли їх

Не повертайтеся назад

2 Петра 2:13–22

(20): Бо коли хто втече від нечистоти світу через пізнання Господа й Спасителя Ісуса Христа, а потому знов заплутуються ними та перемагаються, то останнє буває для них гірше першого

1. Джерела безводні (13–19)

Люди, які зваблюють віруючих жити за пожадливостями тіла, є джерелами безводними. Кожен, хто намагається вгамувати свою спрагу матеріальними речами цього світу, спрагне ще більше. Неправдиві вчителі пропонують волю, самі будучи рабами грішних бажань. Такі зажерливі люди безумні, як Валаам, чия ослиця була розумнішою за нього (Чис. 22).

2. Вертається пес до своєї блювотини (20–22)

Мирські друзі пишаються своєю уявною свободою і намагаються звабити нас повернутись до безбожного життя. Але якщо ми, втікши від тілесних пожадливоростей і ставши вільними завдяки Ісусу, отримавши радість в пізнанні Його, послухаємо їх, то ми безумці. Бо краще не пізнати дороги праведності, аніж стати як пес, що вертається до своєї блювотини.

Молитва: Господи, я не хочу жити, як пес чи свиня. Віднови сьогодні мою радість в Ісусі і допоможи зростати в Ньому.

Одне слово: Не будь псом

Бог довготерпить

2 Петра 3:1–9

(9): Не бариться Господь із обітницею, як деякі вважають це барінням, але вам довготерпить, бо не хоче, щоб хто загинув, але щоб усі навернулися до каяття

1. Згадайте Божі обітниці і заповіді (1–2)

Петро написав цього листа, щоб насадити Боже слово в наші серця. Коли ми бережемо Божі обітниці і заповіді в наших серцях, то наші думки стають чистими. Чисті думки — це дисципліновані думки, засновані на слові Бога.

2. Ісус обов'язково прийде знову (3–7)

Кожен, хто насміхається з надії на другий прихід Ісуса, свідомо заперечує, що Бог створив все Своїм словом. Але це саме слово буде їх судити.

3. Бог хоче, щоб всі навернулись до каяття (8–9)

Чому Ісус так довго зволікає, щоб прийти знову? Це тому, що Бог милостивий і терплячий. Він бажає, щоб Євангеліє проповідувалось усім народам, щоб всі люди мали шанс розкаятись, увірувати і бути спасеними.

Молитва: Господи, допоможи мені берегти Твої обітниці в моєму серці і здійснювати Твій викупний план, доки Ісус не прийде знову.

Одне слово: Бог хоче, щоб всі навернулись до каяття

Душу Свою Він поклав був за нас

1 Івана 3:11–24

(16): Ми з того пізнали любов, що душу Свою Він поклав був за нас. І ми мусимо класти душі за братів!

1. Не так, як той Каїн (11–15)

У Каїна були всі привілеї старшого сина, але він забив свого брата, бо лукаві були його вчинки, а брата його — праведні (12). Здається в цьому світі домінують нащадки Каїна, вони сповнені зла, жорстокості та заздрості. Ми повинні позбавитись нашого духу Каїна і наповнитись любов'ю Ісуса. Той, хто посправжньому любить інших, перейшов від смерті в життя (14).

2. Любіть ділом та правдою (16–18)

Ісус поклав душу Свою за нас, і ми мусимо класти душі за братів! Любов — це не красиві слова, а конкретні дії. Любов говорить правду (18).

3. Впокоюємо наші серця перед Ним (19–24)

Ми засуджуємо себе, тому що не можемо любити інших досконалою любов'ю. Наше серце заспокоюється, коли ми вирішуємо всією силою творити волю Бога. Віра в ім'я Ісуса покриває наші немочі, і Його Дух дає нам впевненість (23–24).

Молитва: Господи, допоможи мені любити; заспокой моє серце.

Одне слово: Не так, як той Каїн

Гріха в Нім нема

1 Івана 3:4–10

(5): І ви знаєте, що Він був з'явився, щоб гріхи наші взяти, а гріха в Нім нема

1. Він був з'явився, щоб гріхи наші взяти (4–6)

Бог послав Свого єдиного Сина в світ тільки для одного: взяти наші гріхи. Через Ісуса Бог пробачив наші гріхи і дав силу Духа Святого, щоб ми жили святим життям. В Ісусі немає навіть краплини гріха (5). Той, хто не хоче змінюватись і продовжує грішити, насправді не знає Ісуса і не пізнав Божу любов.

2. Ісус знищує справи диявола (7–10)

Діти диявола схожі на свого батька, глибоко в серці в них насіння бунту і вкорінене гріховне мислення. Ісус прийшов зруйнувати владу диявола в нашому житті (8). Святе насіння Ісуса живе в кожній віруючій людині (9). По мірі свого зросту воно проганяє гріх, тому ми можемо приносити плоди праведності і любові. Справжні діти Бога постійно борються, щоб перемогти гріх і любити інших любов'ю Ісуса(10).

Молитва: Господь Ісус, увійди в моє серце і очисти мене від гріхів, насади Твоє святе насіння і допоможи йому зростати.

Одне слово: Гріха в Нім нема

Там де пробуває правда

2 Петра 3:10–18

(13): Але за Його обітницею ми дожидаємо неба нового й нової землі, що правда на них пробуває

1. Коли з гуркотом небо мине (10–13)

День Господній прибуде, як злодій вночі. Стихії розпечені згорять. Це день Господнього суду на всіх нерозкаяних грішників. Але Бог обіцяв всім, хто вірить Його слову, нове небо і нову землю. Це наша істина надія.

2. Пильнуйте, щоб ви знайшлися для Нього нескверні (14–15)

Ми повинні пильнувати, щоб нам бути праведниками, тобто тими, хто є нескверним і чистим. Таким може бути тільки розкаяне серце, омите в крові Ісуса.

3. Зростаєте в Ісусі (16–18)

Петро був повністю згоден з посланнями Павла, які іноді важкі для розуміння, як і деякі інші Писання. Ми не повинні перекручувати Писання, навіть якщо не розуміємо його. Петро застерігає нас не бути зведеними безбожними людьми, які перекручують слово Бога.

Молитва: Господи, дякую за надію на небеса. Допоможи мені зростати в Ісусі і бути готовим, коли Він прийде

Одне слово: Там, де перебуває правда

Вступ до книги Буття

Буття — це перша книга Мойсеєва, яка розповідає про початок всього. Вивчаючи книгу Буття ми дізнаємося про створення світу, знаходимо відповіді на життєво важливі питання. Ми розуміємо, що наше життя має ціль і значення. Перший та другий розділ розповідають про всемогутність та суверенітет Бога. Він створив прекрасний, повний гармонії світ для Своєї слави і для нашого щастя. Господь встановив духовний порядок, де на першому місці — Бог, на другому — людство, на останньому — матеріальний світ. Поки зберігався цей порядок, у світі панували мир і праведність. Бог прославлявся, людина була щасливою і все творіння раділо. У третьому розділі показано трагічну історію падіння людини, її зумисний непослух, який порушив духовний порядок. Усі інші книги Біблії розповідають про наслідок гріха в житті людей, про повернення людини до дерева життя, а також про Всемогутнього Бога, Який любить світ і не залишає людину. Божа викупна історія від Буття до Об'явлення подібна до життєдайного променя надії в темному грішному світі.

Діти Божі

1 Івана 3:1–3

(1): Подивіться, яку любов дав нам Отець, щоб ми були дітьми Божими, і ними ми є. Світ нас не знає тому, що Його не пізнав

1. Подивіться, яку любов дав нам Отець (1)

Діти не приносять багато користі суспільству. Але вони дорогоцінні для своїх батьків, вони є джерелом радості для них. Діти не переживають за майбутнє, вони знають, що батьки про все потурбуються. Як діти Бога, ми повинні робити дві речі: перше — приймати любов Бога і вірити, що Він турбується про нас; друге — любити Його у відповідь. Любов нашого небесного Отця — це все, що нам потрібно.

2. Надія Божих дітей (2–3)

Друге пришествя Ісуса — це дуже добре, але, здається, не так актуально, як нагальні питання “Як заплатити за квартиру?” або “З ким мені одружитися?” Ми — діти Бога, тому не повинні дати світським проблемам поглинути нас. Бог потурбується і про такі речі. Перш за все, ми повинні твердо вірити в другий прихід Ісуса. Наша надія — бути подібними до Нього. Кожен, хто має надію на прихід Ісуса, очищає себе (3).

Молитва: Отче, спасибі Тобі, що прийняв мене Своєю дитиною. Допоможи мені бути Твоїм дитям до приходу Ісуса.

Одне слово: Я — дитина Божа

Не любіть світу

1 Івана 2:15–29

(17): Минається і світ, і його пожадливість, а хто Божу волю виконує, той повік пробуває!

1. Минається і світ, і його пожадливість (15–17)

Гностики вчили, що фізичне тіло — це зло, але вони не мали любові до Бога, і тому самі стали світськими. Бог наповнив цей світ привабливими речами; ми можемо насолоджуватись ними, але спершу ми повинні славити Бога і служити Йому. Пристрасті та переживання цього світу не покращують наше життя, але тільки розпалюють нашу хіть, пожадливість і гордість. *“Минається і світ, і його пожадливість, а хто Божу волю виконує, той повік пробуває!”*

2. Та до нас не належали (18–29)

Коли розповсюджується неправдиві вчення, багато *“віруючих”* ідуть з церкви. Вони говорять, що мають на те вагомі причини. Але те, що вони пішли, показує їхнє подвійне серце і любов до світу. Справжні віруючі твердо тримаються не доктрин, але імені Ісуса (22). Вони не відкидають Божої благодаті і перебувають у вченні, яке прийняли, повіривши в обітницю вічного життя (25). Перш за все, вони перебувають в Ісусі (28).

Молитва: Господи, я хочу любити Тебе більше, ніж цей світ. Допоможи мені любити Ісуса і перебувати в Ньому завжди.

Одне слово: Залишайся в Ісусі

На початку

Буття 1:1–2

(1): На початку Бог створив Небо та землю

1. Бог створив Небо та землю (1)

“На початку Бог створив...”. Бог вічний. Він Суцїй, Всемогутній Господь. Він створив Всесвіт і все, що наповнює його з певною ціллю. Бог — хазяїн всього творіння. Світ — не випадковість. Тому і наше життя — не випадкове. Життя набуває значення та смислу, коли ми пізнаємо Бога як свого Творця, приймаємо Його план для себе і живемо для Його слави. Перший вірш — вступ до першого розділу. Він проголошує Бога Творцем всього на небі й на землі. Вірою ми розуміємо, що віки (Всесвіт) Словом Божим збудовані (Євр. 11:3).

2. А земля була пуста та порожня, і темрява була над безоднею (2)

Другий вірш описує стан речей до створення світу. Без слова Бога в світі і в людській душі панує хаос. Без слова Бога в них пустота, беззмістовність і абсолютна темрява. Далі в першому розділі описано, як Бог вніс порядок і гармонію в хаос, світло життя в темряву і наповнив змістом і життям пустоту та беззмістовність.

Молитва: Господь Бог, Творець та Господар Всесвіту, я вклоняюся перед Тобою і визнаю Твій суверенітет у своєму житті.

Одне слово: Бог — Творець всього

Хай станеться світло

Буття 1:3–5

*(3): І сказав Бог: Хай станеться світло! І сталося світло***1. Сказав Бог... І сталося так (3)**

Бог створив усе Своїм словом: *“І сказав Бог”*. Бог показав Себе через Своє творіння. Бог — це особистість. Він любить Своє творіння. Ми можемо пізнати Бога через Його творіння. Його першим словом на початку творіння було: *“Хай станеться світло! І сталося світло”*. Боже слово має абсолютний авторитет — нам потрібно коритися йому.

2. І побачив Бог світло, що добре воно (4,5)

Світло, створене Богом, було добре, тому що воно було саме таким, яким хотів Бог. Світло розкриває увесь план творіння. Світло є джерелом енергії. Без світла у нас немає життя. В Ів. 1:4 сказано: *“І життя було в Нім, а життя було Світлом людей”*. 1Ів.1 :5 написано: *“Бог є світло, і немає в Нім жадної темряви!”*. Темрява — це відсутність світла. Бог відділив день від ночі, *“і був вечір, і був ранок, день перший”*.

Молитва: Господи світла, сядь в цьому темному світі! Осядь мою душу, щоб я міг ходити в світлі життя!

Одне слово: Сказав Бог: *“Хай станеться світло!”*

Нова заповідь

1 Івана 2:7–14

*(8): Але нову заповідь я вам пишу, що справді вона в Нім та в вас, що минається темрява, і світло правдиве вже світить***1. Нова заповідь — це заповідь давня (7–11)**

Любити Бога і свого ближнього — це підсумок Старого Заповіту (Повт. 6:5, Лев. 19:18). Але по природі грішник наповнений ненавистю, а не любов'ю. Ісус — правдиве світло, виконав закон Своєю досконалою любов'ю до Бога і людини. Законність — це різновид темряви, що в кінці-кінців веде до ненависті. Коли ми приймаємо благодать Ісуса, ми приходимо в Його світло і справді любимо інших від усього серця. Його світло вже світить в нас, проганяючи ненависть і темряву (8).

2. Дітоньки, юнаки, батьки (12–14)

Іван дав однакову настанову всім, незалежно від їх рівня зрілості. Молоді віруючі, зростаючі учні і зрілі християни повинні, кожен на своєму рівні, намагатися пізнати Бога і любити своїх братів і сестер у Христі. Божою благодаттю і силою кожен з нас може перемогти лукавого і стати сильним в Ісусі.

Молитва: Господи, допоможи мені виконувати заповідь любові благодаттю Ісуса. Зроби мене сильним в Його любові.

Одне слово: Світло правдиве вже світить

Він — убагання

1 Івана 2:1–6

(2): Він убагання за наші гріхи, і не тільки за наші, але й за гріхи всього світу

1. Заступник перед Отцем (1–2)

Віруючий має з усіх сил намагатися жити святим життям, але через наші немочі ми грішимо знову і знову. Наш гріх здається непереборним. Але Ісус Христос, Праведний, є нашим Заступником. Його жертва убагання — це єдиний дієвий засіб проти наших гріхів та гріхів усього світу. Ми повинні принести свої гріхи Ісусу і вірою прийняти Його праведність.

2. Знати Бога — це додержувати Його слово (3–6)

Є велика різниця між тим, щоб знати про Бога і знати Самого Бога. Знати Бога означає додержуватися Його слова. Багато хто говорить, що знає Бога, але вперто чіпляється за свої ідеї та погані звички. Якщо називаємо себе Християнами, то маємо поводитись так, як поведився Він (6), тобто жити життям молитви, смирення, місії і, особливо, покори. Дух Христа — це покоритися Богу до самого кінця.

Молитва: Господи, я — невиліковний грішник. Кров Ісуса — єдиний мій захист. Одягни мене в Його праведність і допоможи підкорятись Тобі до кінця.

Одне слово: Ісус Христос — мій захист

Другий та третій день творіння

Буття 1:6–13

(10): І назвав Бог суходіл: Земля, а місце зібрання води назвав: Море. І Бог побачив, що добре воно

1. І назвав Бог твердь Небо (6–8)

На другий день Бог створив небо і атмосферу. Можливо, вода над твердю — хмари. Бог дуже майстерно збалансував кисень, азот, вуглекислий газ і всі компоненти в повітрі так, щоб атмосфера була придатною для життя і щоб птахи могли літати. Води під твердю були готові наповнитися рибою. Так Бог приготував оточуюче середовище для Своєї роботи на п'ятий день.

2. І назвав Бог суходіл: Земля (9–13)

На третій день Бог сказав слово, вода під небом зібралася в одне місце і став видний суходіл. Бог побачив, що добре воно. Він наказав, щоб земля вродила різні види рослин. Трава і дерева приносили плід за родом своїм. Так Бог створив прекрасний світ, повний гармонії. Світ був приготований для тварин і людства. Бог побачив, що добре воно. Він створив світ для Своєї слави та щастя людини. Наш Бог — добрий Бог!

Молитва: Отче Небесний! Дякую Тобі за прекрасний світ, який Ти створив для Своєї слави і нашого блага.

Одне слово: Небо звіщає про Божу славу

Бог наповнює пустоту

Буття 1:14–25

(21): І створив Бог риби великі, і всяку душу живу плазуючу, що її вода вироїла за їх родом, і всяку пташину крилату за родом її. І Бог побачив, що добре воно

1. Четвертий день творіння (14–19)

Бог встановив на небозводі велике світило, сонце, щоб світити на землю, керувати днем і прославляти Його ім'я. Для керування ніччю Він встановив місяць та зірки. Ці світила відмічають хід часу. Так Бог створив час. Час — це вимір, в якому протікає історія.

2. П'ятий день творіння (20–23)

Бог створив морські істоти — риб і плазуючих. Він створив птаство. Бог благословив Своє творіння і наказав наповнювати пусті океани та небо. Усе творіння було створено, щоб плодиться за родом своїм. Бог був задоволений і благословив Свій труд.

3. Початок шостого дня (24–25)

На шостий день творіння Господь створив земну звірину. Усе було готове для створення людини. В четвертий, п'ятий, шостий дні Бог наповнив оточуюче середовище життям і красою. Бог був задоволений.

Молитва: Господь, я прославляю Твоє святе ім'я, за те, що Ти Всемогутній і Добрий Бог. Допоможи прославляти Тебе в усі дні мого життя.

Одне слово: Бог створив усе прекрасним

Ходити у світлі

1 Івана 1:5–10

(7): Коли ж ходимо в світлі, як Сам Він у світлі, то маємо спільність один із одним, і кров Ісуса Христа, Його Сина, очищує нас від усякого гріха

1. Бог є світло (5–7)

Світло означає правду, святість і покаєння. Щоб мати спілкування з Богом, ми повинні відкрити себе для Його світла. Приходити в світло боляче, але не так боляче, як залишатись в темряві. Ті, хто живуть в темряві, живуть в неправді. Вони кажуть, що знають Бога, але не хочуть залишити своє розпусне життя, тому не можуть ввійти в Божу присутність. Коли ми приходимо в Його світло, кров Ісуса очищає нас від гріха і відновлює прекрасну спільність з Богом і один з одним (7).

2. Він вірний та праведний, щоб гріхи нам простити (8–10)

Ми маємо вибір: казати, що з нами все гаразд і обманювати себе, або зі сльозами покаєння визнати свої гріхи перед Богом. Коли ми розкаємося, Він вірний, щоб простити і очистити нас від всякої неправди. Ті, хто каються, пізнають ні з чим незрівнянну радість відновлення своєї чистоти і отримують мир і спільність з Богом. Хто не кається, обманює самого себе (8).

Молитва: Господи, я каюсь в своїх гріхах. Приведи мене в Твоє світло і очисти, як Ти обіцяв.

Одне слово: Прийди в світло Ісуса

Християнська спільність

1 Івана 1:1–4

(3): Що ми бачили й чули про те ми звіщаємо вам, щоб і ви мали спільність із нами. Спільність же наша з Отцем і Сином Його Ісусом Христом

1. Що бачили власними очима (1–2)

Гностики стверджували, що Ісус не прийшов як людина. Але Іван був очевидцем цього факту. Він бачив, чув і доторкався до Ісуса, Який був у тілі. Він свідчить, що Ісус — це Бог Творець (Ів. 1:3), Який прийшов у цей світ спасти грішників. Ісус — це Слово Життя, владою Свого слова Він дає вічне життя усім, хто приймає Його. Це є таїнство Втілення, прояв чудесної Божої любові.

2. Спільність з Богом (3–4)

Бог Творець прийшов в цей світ в людській подобі для того, щоб мати спільність з нами. Грецьке слово “*койнонія*”, спільність, означає найглибший стан стосунків любові. Християни — це ті, хто мають стосунки з Богом через Його Сина, Ісуса, завдяки благодаті прощення. Коли ми спілкуємося з Богом, також ми маємо спільність з усіма віруючими. Це дає нам радість (4).

Молитва: Господь, дякую за Твою чудесну любов, за те, що Ти послав Ісуса в цей світ. Я хочу глибоко спілкуватися з Тобою.

Одне слово: Спільність з Богом через Ісуса.

І Бог на Свій образ людину створив

Буття 1:26–27

(27): І Бог на Свій образ людину створив, на образ Божий її Він створив, як чоловіка та жінку створив їх

1. Бог мав план (26)

Бог хотів створити людину на Свій образ та подобу. Він хотів, щоб людина стала завершенням творіння і була управителем на землі. Бог хотів, щоб людина співпрацювала з Ним, щоб з нею можна було поговорити, щоб людина могла оцінити красу творіння, щоб розуміла духовний світ. Бог хотів створити людину, щоб любити її і щоб вона любила Бога. Бог проголосив Свій намір. Бог–Отець, Син і Святий Дух створили людину.

2. І Бог на Свій образ людину створив (27)

На шостий день Бог створив чоловіка та жінку на Свій образ. Подібно до тварин людина повинна їсти, спати та народжувати дітей за родом своїм. Але на відміну від тварин, у людини є душа. В ній живе Дух Божий. Фізично людина слабша за лева чи слона. Але вона може керувати цими тваринами, тому що вона має здатність думати та турбуватися. Людина може розмірковувати над сенсом свого життя. Вона прагне мати відносини з Богом.

Молитва: Господь, допоможи мені зростати в Твій образ, щоб Твоє життя в мені керувало моєю тваринною природою.

Одне слово: Створена на Божий образ

І поблагословив їх Бог, і сказав Бог до них: Плодіться

Буття 1:28

(28): І поблагословив їх Бог, і сказав Бог до них: Плодіться й розмножуйтеся, і наповнюйте землю, оволодійте нею, і пануйте над морськими рибами, і над птаством небесним, і над кожним плазуючим живим на землі

1. І поблагословив їх Бог (28а)

Бог створив людей, щоб вони були щасливими, а не жалюгідними. Він благословив їх і сказав: *“Плодіться й розмножуйтеся”*. Їх першим завданням було наповнити землю подібними до них людьми, що мають Божий образ. Нещастя людини приходить від гріха, а не від Бога (Буття 3).

2. Бог дав їм місію (28б)

Бог доручив людині робити те, для чого вона була створена. Вона повинна була обробляти землю та панувати над усім тваринним світом. Цей наказ встановлює духовний порядок. Бог — основа всього, а людина підкоряється Йому і керує світом. Наказ Бога відкриває шлях науці, дослідженням, труду для Його слави, щастя людей і блага всього творіння. Людина була створена для місії. Без місії вона не може бути щасливою.

Молитва: Господь, допоможи мені пізнавати Тебе і Твою волю, щоб я міг виконати ту справу, яку ти доручив мені.

Одне слово: Людина створена для місії

Вступ до послань Апостола Івана

Послання Івана були написані в кінці першого століття (можливо, в 90 р.) *“старцем”*, якого отці ранньої церкви одногосно визнавали Апостолом Іваном. В ті часи в церкві було багато *“теплих”* віруючих другого покоління, які не знали Ісуса особисто. Лжевчителі гностицизму насаджували ідею, що дух — це добро, а фізична матерія — це зло. Гностики заперечували істину втілення, що Ісус — Бог, Який втілюється. В дійсності вони заперечували любов Бога, Який послав Свого єдинородного Сина спасти людей від їх гріхів. Іван, останній апостол, що бачив Ісуса, відкидав це лживе вчення, проголошуючи істину, що Бог став людиною, щоб показати Свою любов світу. Іванове визначення справжнього християнства не теологічне, а практичне: Справжній віруючий глибоко знає Божу любов та сердечно любить своїх братів. Ця глибока любов приходить не від людини, а від Бога, через благодать Ісуса.

Перше послання Івана адресоване всім віруючим. Друге та третє написане *“вибраній пані”* та Гайю відповідно. Їх теми прості та сильні: любіть Бога, любіть один одного, стійте в правді, серцем кориться Божим повелінням. Віра в Ісуса та вірність знищує фальшиве вчення і перемагає світ.

І пам'ятай про свого Творця

Еклезіяст 11:7–12:14

(12:1): *І пам'ятай в днях юнацтва свого про свого Творця, аж поки не прийдуть злі дні, й не наступлять літа, про які говорити ти будеш: Для мене вони неприємні!*

1. В юності (11:7–12:8)

Деякі молоді люди не поспішають присвятити себе Богові. Вони хочуть ходити *“дорогами серця свого”* і насолоджуватися життям. Але набагато краще для людини в дні юності пам'ятати свого Творця і віддати свої кращі роки Йому. Той, хто марнує свою молодість, у старості не знайде задоволення в житті. І прийде час, коли срібний шнурок порветься, і дух вернеться до Бога, що дав був його. Кожен повинен буде з'явитися перед судовим престолом Христовим, і дати звіт про те, що в тілі робив він, чи добре, чи лихе (2 Кор.5: 10).

2. Сутність всього (12:9–14)

Соломон був мудрою і освіченою людиною, але він не знайшов сенсу в житті *“під сонцем”* без Бога. Тому, він робить висновок, що сутність усього для людини — це боятися Бога і виконувати Його заповіді. Тільки це приносить сенс у наше життя.

Молитва: Господь, даруй мені справжню мудрість — боятися Тебе і дотримуватися Твоїх заповідей.

Одне слово: Пам'ятай свого Творця

Вельми добре воно

Буття 1:29–31

(31): *І побачив Бог усе, що вчинив. І ото, вельми добре воно! І був вечір, і був ранок, день шостий*

1. Бог — Творець всього доброго (29–30)

Після того, як Бог призначив людину управителем над усім світом, він дав їй і всім тваринам необхідну їжу. Людина і тварини були вегетаріанцями. Бог забезпечив людину всім. Тому в неї не було потреби боротися за виживання. Така боротьба почалася після гріхопадіння. Між людиною і тваринами панував мир (Іс. 11). Коли людина найперше шукала Царства Божого і правди його (Мт. 6:33), усі її потреби були задоволені.

2. І ото, вельми добре воно! (31)

Бог побачив, що все, що Він створив — вельми добре. В усьому панував духовний порядок та гармонія. Кожен акт творіння був завершеним, а людина стала вінцем творіння. Бог прославився і все Його творіння раділо. Тільки Бог може сказати, що добре, а що погано; що цінно, а що ні. Він створив тебе й мене, і сказав: *“Вельми добре”*.

Молитва: Господь, дякую Тобі за те, що ти створив мене для доброї цілі і моє життя дорогоцінне для Тебе.

Одне слово: Бог сказав: *“Вельми добре”*

Бог благословив сьомий день

Буття 2:1–3

(3): І поблагословив Бог день сьомий, і його освятив, бо в нім відпочив Він від усієї праці Своєї, яку, чинячи, Бог був створив

1. І були скінчені небо й земля (1)

Протягом шести днів Бог наполегливо трудився і скінчив небо і землю, і все воїнство їхнє. Бог показав приклад, як нам потрібно трудитися і відпочивати (Вих. 20:11). Він хоче, щоб ми наполегливо працювали протягом шести днів і закінчили те, що почали.

2. В сьомий день Бог відпочивав.

І поблагословив Бог день сьомий, і його освятив, тому що до цього дня Він завершив всю Свою роботу і відпочив. Бог велів людству пам'ятати і святити сьомий день (Вих. 20:8–11). Людина потребує відпочинку, щоб оновити душу й тіло. Тому сьомий день створено для людини. Ісус є Господь і суботі. Ми не зможемо знайти справжній відпочинок і спокій без Нього (Мк. 2:27–28, Мт. 11:28–29). Бог продовжує працювати і зараз. Ми зможемо знайти істинний відпочинок, якщо приймемо участь у Його ділі (Ів. 5:17).

Молитва: Господь, дякую, що Ти створив сьомий день! Допоможи мені шість днів наполегливо працювати, а сьомий — освятити і поклонятися Тобі.

Одне слово: Пам'ятай та святити сьомий день

Бог, що робить усе

Еклезіяст 10:1–11:6

(11:5): Як не відаєш ти, яка то путь вітру, як кості зростають в утробі вагітної, так не відаєш ти чину Бога, що робить усе

1. Ніхто не знає, що станеться (10:1–20)

Як мертві мухи псують і роблять смердючою запашну масть мироварника, так і незначна помилка губить мудрість і честь шанованої людини. Якась дрібниця може перекреслити всі досягнення чесності та працьовитості людини. Навіть доброго правителя можуть скинути, якщо він поставить на високі посади брехливих людей. Не має значення, як старанно ми працюємо або наскільки щирі, — ми можемо все зіпсувати дрібницею. Тому нам потрібна допомога Бога, Його благословення і прощення.

2. Хліб свій пускай по воді (11:1–6)

Жити вірою — означає бути готовим віддати. Ми повинні вчитися віддавати задарма, не чекаючи подяки. Будь-яка справа, зроблена заради Господа, не є марною. Але якщо ми будемо розраховувати, наскільки це вигідно чи не вигідно для нас, то так і не почнемо нічого робити. Прагнучи все зрозуміти перед тим, як присвятити себе Богу, нашому Творцеві, ми тільки даремно витрачаємо своє життя. З Божої благодаті народжуються діти, і по Божій благодаті посіяне насіння приносить рясний урожай.

Молитва: Господь, допоможи мені жити по Твоїй благодаті, а не за своїми розрахунками.

Одне слово: Бог, що робить усе

Життя “під сонцем”

Еклезіяст 9:1–18

(11): *Знову я бачив під сонцем, що біг не у скорих, і бій не в хоробрих, а хліб не в премудрих, і не в розумних багатство, ні ласка у знавців, а від часу й нагоди залежні вони!*

1. Краще собаці живому, ніж левові мертвому (1–10)

Слова “під сонцем” часто повторюються в цій книзі. Вони означають те, що автор розглядає світ з точки зору людини. Якщо розглядати смерть як кінець усього, то тоді це доля всього і всіх. У такому випадку життя “під сонцем” безглузде. Однак, автор знайшов три істини про життя під сонцем: 1) краще бути живим, ніж мертвим — краще собаці живому, ніж левові мертвому; 2) те, що робиш, роби з радістю; 3) те, що робиш, роби з усіх сил

2. Біг не у скорих, і бій не в хоробрих (11–18)

І ще одне. Успіх і щастя не обов’язково приходять до здібних. Бог контролює життя кожної людини, так само як і цей світ. Його мудрість краща, аніж сили, навіть якщо цієї мудрості не признають інші. Бог дарує Свою мудрість тим, хто боїться Його і дивиться на світ з Його точки зору.

Молитва: Господь, даруй мені мудрість; допоможи мені працювати з усіх сил.

Одне слово: Біг не у скорих

З порохи земного

Буття 2:4–7

(7): *І створив Господь Бог людину з порохи земного. І дихання життя вдихнув у ніздрі її, і стала людина живою душею*

1. І не було людини, щоб порати землю (4,5)

Земля була готова наповнитися життям: насіння лежало в землі, очікуючи вологи, але не було людини, щоб порати землю. Бог створив людину пастирем та управителем у світі.

2. Створив Бог з порохи земного (6–7а)

Бог вчинив всю польову звірину (19) і людину із порохи земного. У матеріалі, з якого ми створені, немає нічого цінного. Ми — ніщо, тільки порох. Але рука Бога–Творця вчинила нас. Його дотик робить наш порох особливим.

3. Бог дихання життя вдихнув (7б)

Бог дихання життя вдихнув у ніздрі її, і людина ожила — стала безсмертною душею. Бог — Володар і Хазяїн життя. Він вдихнув у нас як фізичне, так і духовне життя. Ми належимо Богу, Він любить нас. Він створив нас за Своїм образом та подобою, тому ми повинні поважати своє власне життя та життя інших.

Молитва: Господь, я лише порох. Мені немає чим гордитися. Але в мені є Твоє життя і я дорогоцінний для Тебе, так само як і всі люди.

Одне слово: Створений з порохи, але Бог дав дихання життя

Бог посадив рай в Едені

Буття 2:8–14

(9) І зростив Господь Бог із землі кожне дерево, принадне на вигляд і на їжу смачне, і дерево життя посеред раю, і дерево Пізнання добра і зла.

1. Господь Бог (8)

Господь — це ім'я, яке Бог відкрив Мойсею, коли послав його звільнити Свій народ від рабства в Єгипті. Це ім'я свідчить про любов Бога (Вих. 3:14; 6:3). Бог любить Свій народ. Він хоче бути разом з ним і благословити його. Бог хоче, щоб людина, яку Він створив, була щасливою, і, як вираження Своєї любові, Він посадив чудовий сад для неї. Він забезпечив все, що необхідно людині для щастя.

2. Дерева та ріки саду (9–14)

Сад має бути наповнений квітами, співом пташок та смачними фруктами, але тут краса саду представлена деревами. В них було все необхідне для життя та щастя. Вони були приємні на вигляд і хороші для споживання. Людина, що носила образ Бога, цінувала їх і вдовольнялася ними. Також в раю були два особливі дерева, що відповідали за духовні потреби людини. Про них будемо говорити дещо пізніше. Через річки бачимо, що благословення потече, як вода, і поступово наповнить усю землю.

Молитва: Господи, дякую Тобі за любов і за те, що Ти вдовольнив усі мої потреби.

Одне слово: Бог хоче, щоб люди були щасливі

Розсвітлює мудрість людини обличчя її

Еклезіяст 8:1–17

(1): Хто, як той мудрий, і значення речі хто знає? Розсвітлює мудрість людини обличчя її, і суворість лиця її змінюється

1. Значення речі хто знає? (1–8)

Автор книги досліджував *“чини, що відбуваються під сонцем”*. Він знайшов мудрість у тому, щоб якісно та вчасно робити те, що потрібно зробити, незалежно від настрою. Накази царя необхідно виконувати. Мудра людина знає свої обмеження. Зло, яке вчиняють люди, робить схожими їх на військовополонених.

2. Тим буде добре, хто Бога боїться (9–17)

Соломон бачив, як закінчується життя безбожних. Він шукав справедливості під сонцем. Він побачив, що злі не зразу бувають покарані за свої злі вчинки, що вони процвітають, в той час як праведники страждають. Він намагався пізнати все під сонцем, та не зрозумів того, про що дізнався, зробивши висновок, що життя несправедливе. Тому він звернув своє серце до того, щоб пізнати мудрість (16). *“І коли я побачив усякий чин Бога, тоді я пізнав...”*(17). Дійсно *“під сонцем”* нема справедливості, вона є тільки у Бога. Ми не знайдемо змісту в житті до тих пір, поки не будемо дивитись на життя з точки зору вічного Бога. Справжня мудрість приходить тільки від Бога.

Молитва: Господи, навчи мене йти Твоїм шляхом та допоможи мені бачити Твої чини.

Одне слово: Бійся Бога та шукай Його мудрості

Розваж Божий учинок

Еклезіяст 7:1–29

(13а): Розваж Божий учинок...

1. Де повинно бути наше серце (1–12)

Людські очікування майже завжди розчаровують. Тому мудра людина цінує біль, плач, скарги та докори, які зміцнюють її внутрішньо більше, ніж короткочасні веселощі та пусті балачки. Гроші здатні зіпсувати людське серце. Терпіння цінується вище за гордість чи гнів, воно робить людину мудрішою. Мудрість цінніша за гроші, тому що дає життя тому, хто володіє нею (11, 12).

2. Розваж Божий учинок (13–29)

У Бога немає випадковостей. До цього часу Він вів нас по життєвому шляху. Тому все, що ми зустрічали — і добре, і зле — має своє значення. Наше майбутнє — в Божих руках. Той, хто шукає Бога, буде врятований від пастки (26). Соломон хотів знайти жінку — матір молитви (28). Бог вчинив людину праведною, але людина відвернулась від Бога. Тільки роздумуючи про діла Божі, ми знайдемо зміст свого життя.

Молитва: Господи, допоможи мені йти Твоїм шляхом і дай мені духовну мудрість.

Одне слово: Розваж Божий учинок

Біблія Адама

Буття 2:15–17

(17) Але з дерева знання добра й зла — не їж від нього, бо в день їди твоєї від нього ти напевно помреш!

1. Щоб обробляти його та доглядати його (15)

Бог створив людину для місії. Він помістив її в саду Едемському, щоб обробляти та доглядати його. Людина має володарювати на землі, як пастир та хороший управляючий одного саду.

2. Божа суверенна заповідь (16–17)

Божа заповідь складалася з двох частин: по-перше, людина вільна. *“Із кожного дерева в Раю ти можеш їсти”*. Бог — Господар саду — надав людині повну свободу, щоб насолоджуватися нею сповна. Людина, яка усвідомлює, що все, що вона має, — це дар Божий, і дякує за нього, живе щасливо. По-друге, Бог встановив обмеження свободи *“не їж від нього...”* Це обмеження робить людину дійсно вільною, бо вона вільна під владою Бога. Якщо людина не приймає Божий суверенітет, вона стає рабом грішних бажань, рабом інших людей та матеріального світу. Коли людина добровільно обирає коритися Божим заповідям, в світі і в її житті встановлюється духовний порядок. Бог попередив людину про жахливі наслідки непокори.

Молитва: Небесний Батьку, дякую Тобі за Біблію. В ній говориться про Твою любов до мене і про те, як можна жити щасливо в цьому світі.

Одне слово: Люби Бога; корися Його слову

Відповідний помічник

Буття 2:18–25

(18): І сказав Господь Бог: Не добре, щоб бути чоловіку самотнім. Створимо йому поміч, подібну до нього.

1. Не добре, щоб бути чоловіку самотнім (18–25)

В Едемському саду був єдиний недолік — людина була самотньою. Бог знав проблему людини. Людина дала імена всім тваринам, які створив Бог. Людина працювала як управитель та пастир, так що в неї навіть не було часу подумати про себе. Але Бог знав, що людина потребує відповідного помічника.

2. Бог створив жінку (21–25)

Створення жінки — це продовження створення людини. В 27 вірші говориться, що Бог створив людину, чоловіка та жінку, за Своїм образом. Бог приспав чоловіка, взяв одне з його ребер і створив жінку. Бог привів її до чоловіка, щоб жінка була його другом і допомагала йому виконувати місію, доручену Богом. Бог об'єднав їх в таємничому союзі, що названий шлюбом. Те, що Бог поєднав, людині розділяти не можна. Ці люди стали піонерами в новому світі. На одній родині будується все суспільство, в якому має бути порядок та любов.

Молитва: Господи, створи сім'ї, які будуть поєднані в Тобі для виконання Твоєї роботи.

Одне слово: Бог створив сім'ю

Бо хто знає, що добре людині в житті...

Еклезіяст 6:1–12

(12): Бо хто знає, що добре людині в житті, за небагатьох днів марного життя її, які пробуває вона, немов тінь? Та й що хто розкаже людині, що буде під сонцем по ній?

1. Бог їй багатство дає, і маєтки та славу (1–7)

Соломон оплакує трагедію, коли людина, маючи багатство, маєток та славу, не може насолоджуватись цим усім. Бог може дати людині все, чого бажає її серце, а також можливість насолоджуватись цим. Без Бога людина все своє життя працює, щоб їсти (7), але ніколи не задовольняється.

2. Бо хто знає, що добре людині в житті... (8–12)

Люди думають, що знають, що потрібно для щастя та намагаються досягти цього. Але вони не розуміють головного: їх коротке життя на землі є підготовкою до вічності. Як багаті, так і бідні помруть та стануть на суд Божий. Тільки вічний Бог знає що добре людині в житті. Знати Бога, Котрий дає нам усе, є ціннішим, ніж просто насолоджуватись Його дарами. Коли ми знаємо Його та намагаємось догодити Йому, Він задовольняє наші серця та допомагає підготуватися до вічності.

Молитва: Господи, дякую Тобі за те, що Ти врятував мене від безцільного існування. Допоможи мені бути готовим до вічного життя з Тобою.

Одне слово: Бог знає, що добре

Покладайся на Бога, а не на гроші

Еклезіяст 5:1–19

(14,18): Як він вийшов нагий із утроби матері своєї, так відходить ізнов, як прийшов, і нічого не винесе він з свого труду, що можна б узяти своєю рукою!... Також кожна людина, що Бог дав їй багатство й маєтки, і владу їй дав споживати із того, та брати свою частку та тішитися своїм трудом, — то це Божий дарунок!

1. Війся Бога (1–7)

Бог — Всемогутній Творець. Ми повинні приходити в Його присутність, слухати Його слово, виконувати його. Він виконує те, що обіцяє нам, тому і ми повинні виконувати свої обітниці. Але часто егоїзм заважає нам пам'ятати ті обітниці, які ми дали Богу. Ми повинні боятись Бога та виконати свої обітниці. Бо інакше Бог буде гніватися.

2. Дар Божий (8–20)

Хто любить гроші, ніколи не насититься ними. Речі не можуть зробити людину щасливою, не можуть вирішити її життєвих проблем. Ми прийшли в цей світ нагими, нагими й відійдемо. Коли ми докладаємо всіх зусиль, щоб накопичити якомога більше багатства, воно стає тягарем. Та коли Бог дарує нам матеріальні чи духовні блага, це сповнює нас радістю. Тому, перш за все, ми повинні шукати Бога та Його правди (Мт.6:33).

Молитва: Господи, навчи мене перш за все шукати Тебе. Допоможи та з радістю приймати і використовувати для Твоєї слави все, що Ти даєш.

Одне слово: Люби не гроші, а Бога

Адам, де ти?

Буття 3:1–13

(9): І закликав Господь Бог до Адама, і до нього сказав: Де ти?

1. Дружнє спілкування з сатаною (1–5).

Змій уособлює сатану (Об. 12:9). Він хитро насадив сумніви в Божій любові в серце жінки. Він сказав, що покора Божій заповіді — це не питання життя і смерті, а якщо людина з'їсть заборонений плід, то стане як Бог. Замість того, щоб дякувати Богові за прекрасний сад, жінка почала скаржитись в своєму серці. Вона прийняла слово Бога легковажно, а слово сатани серйозно, і, в результаті, не послухалася Бога. Чоловік бездумно послухався жінки. Через непокору Богу і покору сатані люди втратили Царство Бога і стали рабами цього світу.

2. Де ти? (6–13)

Відносини між Богом і людиною були зруйновані. Люди не знали, хто вони і куди йдуть. Вони засоромилися і намагалися втекти. Вони ховалися від Бога. Кожен намагається уникнути відповідальності і звинуватити когось іншого. Гріх зробив чоловіка і жінку нещасними людьми.

Молитва: Небесний Батьку, допоможи мені слухатися Твого слова і не піддаватися на провокації і брехню сатани.

Одне слово: Дякуй Богові, слухайся лише Його.

Світ під прокляттям

Буття 3:14–16

(15): І Я покладу ворожнечу між тобою й між жінкою, між насінням твоїм і насінням її. Воно зітре тобі голову, а ти будеш жалити його в п'яту.

1. Бог прокляв змія (14,15)

Бог прокляв змія. Він покарав його, принизивши його гординю (14). Сатана буде воювати проти людства, але в кінці він буде переможений. Бог насадив надію і впевненість у перемозі в серці людини. Насіння жінки одного разу вразить сатану в голову. Ісус, насіння жінки, здійснить це. Він буде терпіти біль, але принесе остаточну перемогу через Свою смерть і воскресіння.

2. Покарання жінки (16)

Боже благословення стало прокляттям. Найбільша радість жінки перетворилася на найбільше страждання, і вона опинилася в полоні своїх власних бажань. Замість того, щоб вільно допомагати своєму чоловіку, вона стала його рабою. Тільки Ісус може позбавити жінку від прокляття і дати їй можливість служити Богові в свободі і з радістю.

Молитва: Небесний Батьку, я народжений під прокляттям гріха, але дякую Тобі за Ісуса, Який робить мене вільним, дає мені надію і робить мене корисною, плодоносною людиною.

Одне слово: Ісус зітре сатані голову

Утиски, труд, самотність

Еклезіяст 4:1–16

(9,10): Краще двом, як одному, бо мають хорошу заплату за труд свій, і якби вони впали, підійме одне свого друга! Та горе одному, як він упаде, й нема другого, щоб підвести його...

1. Утиски та труд (1–8)

Автор, дивлячись на сльози утискуваних, зробив висновок, що мертвим краще, аніж живим, а ще краще взагалі не народжуватися. Дійсно, наскільки гіркі страждання без Ісуса. Але страждання в Ісусі приносять терпеливість та роблять нас схожими на Ісуса (Рим.5:3–5). Якщо людина наполегливо працює та ставить перед собою цілі тільки тому, що заздрить ближньому, то це марнота. Людина була створена для того, щоб жити та працювати для слави Бога. Наскільки беззмістовним є життя та труд без Бога!

2. Самотність (9–16)

Людина створена для життя в суспільстві. Якщо ж вона живе та працює в самоті, то стає егоїстичною. Якщо вона впаде, то нікому буде її підняти. Проблему самотності може вирішити тільки співдружність, заснована на Божій любові (Ів.15:15; 16:32).

Молитва: Господи, допоможи мені жити для Твоєї слави та служити тілу Христа, частиною якого є я сам.

Одне слово: Страждай з Ісусом

Бог поклав вічність у наші серця

Еклезіяст 3:1–22

(11): Усе Він прегарним зробив свого часу, і вічність поклав їм у серце, хоч не розуміє людина тих діл, що Бог учинив, від початку та аж до кінця...

1. Усе Він прегарним зробив свого часу (1–13)

Бог зробив усе прегарним свого часу. Для всього свій час. Щоб жити за Божим планом та часом, необхідно мати в своєму серці вічність. Тоді навіть у самих звичних речах та діяльності ми побачимо красу. Проте, якщо у наших серцях не буде Бога, то ми станемо схожими на тварин, із нашого життя щезне надія і все здаватиметься беззмистовним.

2. Все, що Бог робить, воно застається навіки (14–22)

Ми постали із пороху, і знову вернемось до пороху. Але на цьому все не закінчиться. Вічний Бог судитиме і добрих і злих. Те, що ми робимо в цьому світі є підготовкою до вічного життя. Якщо все обмежується цим світом, то життя дійсно не має сенсу. Ми повинні благоговіти перед Богом, виконувати Його волю, радіти та покладати свою надію в Його Царстві.

Молитва: Господи, хоча я створений з пороху, але маю вічність у своєму серці. Допоможи мені слідувати за Тобою до кінця свого життя.

Одне слово: Вміщати вічність у серці.

Людина без місії

Буття 3:17–19

(17): І до Адама сказав Він: За те, що ти послухав голосу жінки своєї та їв з того дерева, що Я наказав був тобі, говорячи: Від нього не їж, проклята через тебе земля! Ти в скорботі будеш їсти від неї всі дні свого життя.

1. За те, що ти послухав голосу жінки (17а)

Господь дорікнув Адаму, але він переклав усю провину на свою дружину. Також він натякнув, що Сам Бог винен в його скрутному становищі. Адам виправдовувався, але не уникнув відповідальності. Він знав чітку заповідь Бога і повинен був коритися їй, незважаючи на того, хто пропонував робити інакше. Боже слово і заповіді завжди вище цього світу і його ідей, і мають пріоритет над ними. Бог повинен бути першим у нашому серці.

2. Прокляття землі (17б)

Бог прокляв землю за те, що людина не послухалася Його. Бог зробив це в надії, що людина покається. Все творіння страждає через гріх людини і очікує викуплення.

3. Життя без місії (18–19)

Тепер людина повинна в поті чола добувати собі їжу, щоб вижити, а потім повернутися в землю, з якої взята. Людина без місії від Бога проводить своє життя в безглуздому існуванні. Тільки Ісус може повернути нам сенс життя і місію.

Молитва: Господь, дякую за те, що через Євангеліє Ти повернув мені сенс життя і місію.

Одне слово: Життя без місії — нещасне життя

Божа любов до пропащого людства

Буття 3:20–24

(21): *І зробив Господь Бог Адамові та жінці його одягу шкур'яну і зодягнув їх.*

1. Одяга шкур'яна (20,21)

Попри те, що Єва спокусила Адама, він прийняв її як свою дружину і матір всього живого. Як і говорив сатана, очі людей відкрилися на те, щоб розрізнити добро і зло, але він не розповів їм про всі наслідки. Через свій гріх людям стало соромно, їх внутрішній світ став брудним. Людям стало важко приймати себе і інших. Але Бог все ж любив їх. Він пролив кров тварин, щоб зодягнути людей у шкур'яну одягу і покрити їх сором. Любов Бога незмінна, вона ніколи не перестає. Бог ніколи не здається.

2. Вигнання з раю (22–24)

Дерево життя знаходилось посеред раю. Оскільки люди могли взяти і їсти з нього і залишитися жити вічно в своєму гріховному стані, Господь вигнав їх з раю. Дерево життя з'являється знову в книзі Об'явлення 22:2,14,19. Бог дарує вічне життя тим, хто приймає і вірує в Ісуса. Господь насадив надію в серця людей, які повинні жити в світі під прокляттям.

Молитва: Небесний Батьку, дякую Тобі за те, що Ти покрив мій гріх і мій сором кров'ю Ісуса Христа. Дякую Тобі за те, що Ти дав мені надію.

Одне слово: Одяга шкур'яні

Бог дає мудрість та радість

Еклезіяст 2:1–26

(26): *Бо людині, що перед лицем Його добра, дає Він премудрість, і пізнання, і радість; а грішникові Він роботу дає, щоб збирати й громадити, щоб пізніше віддати тому, хто добрий перед Божим лицем. Марнота і це все та ловлення вітру!...*

1. Шукав я радості (1–3)

Соломон прагнув знайти кращий спосіб прожити своє коротке життя. Він був могутнім, багатим правителем і випробував усе, що може принести радість. Він шукав сенс життя потураючи бажанням свого тіла. Він ні в чому собі не відмовляв. Він мав усе, чого бажав та робив усе, що хотів (10а). Але він не знайшов в такому способі життя ні змісту, ні радості.

2. Поробив я великі діла (4–11)

Соломон побудував храм, дім, понасаджував сади та зробив для них зрошувальні системи. Він накопичив велике майно. Але в кінці-кінців він повинен був залишити все це тому, хто мав бути після нього (17–23).

3. Краще бути мудрим (12–26)

Краще бути мудрим, ніж нерозумним, але для мудрих, як і для нерозумних кінець — смерть. Соломон робить висновок, що Бог дає «радість людині, що перед лицем Його добра» (26).

Молитва: Господи, допоможи мені бути добрим перед Твоїм лицем і не тратити даремно життя.

Одне слово: Будь добрим перед лицем Божим

Наймарніша марнота

Еклезіяст 1:1–18

(1,2): Книга Проповідника, сина Давидового, царя в Єрусалимі. Наймарніша марнота, сказав Проповідник, наймарніша марнота, — марнота усе!

1. Марнота (1–11)

Коли дивитись на світ з людської точки зору, то можна побачити, що хоча все своє життя людина тяжко працює, вона все одно повертається в землю. Ніщо ніколи не насититься. Всі потоки до моря плывуть, та воно ніколи не наповнюється. Не насититься баченням око. Здається, що ні в чому немає змісту. Як це важко — жити без змісту! Та насправді цей світ має зміст, бо він створений Богом. Бог працює в ньому і в наш час. Бог поклав початок історії людства та приведе її до завершення. Віруючи живуть в Божій історії та з цієї причини мають сенс та мету в своєму житті.

2. Ловлення вітру (12–18)

Деякі люди намагаються заповнити навчанням пустоту в своєму житті. Автор книги Еклезіястової старанно вчився, але зрозумів, що мудрість та знання, здобуті ним, обтяжують. Він прийшов до висновку, що все, що робиться під сонцем, не має змісту. Бог створив нас, щоб ми жили для Нього; тільки в Ньому ми можемо знайти зміст усього.

Молитва: Господи, вчи мене ходити з Тобою та дивитись на світ Твоїми очима.

Одне слово: Без Бога все марнота

Каїн і Авель

Буття 4:1–16

(7): Отож, коли ти добре роби́тимеш, то підіймеш обличчя своє, а коли недобре, то в дверях гріх підстерігає. І до тебе його пожадання, а ти му́сиш над ним панувати.

1. Жертва Авеля і Каїна (1–5)

Господь зглянувся на Авеля й на жертву його, а на дар Каїна й на жертву його не зглянувся. Каїн приніс свою жертву як послугу Богу. Авель приніс від своїх первородних і найкращих зі свого стада. Він прийшов до Бога вірою, усвідомивши себе грішником. Авель мав страх Божий і вдячне серце. Господь викрив Каїна, але він не розкався, а розлютився.

2. Коли ти добре роби́тимеш (6–8)

Бог любив Каїна і дав йому дорогоцінне слово. Господь попередив його, що гріх, як лютий лев, стоїть біля дверей його серця. Він міг би послухатися Бога і подолати грішне бажання. Але Каїн відкинув Боже слово. Гріх переміг його, і він вбив свого брата.

3. Вигнанець і волоцюга на землі (9–16)

Каїн противився Богу: “Чи я сторож брата свого?”. Бог прокляв землю, а Каїн став волоцюгою, людиною без свого місця і призначення. Він був сповнений страху і неспокою. Він був відділений від джерела духовного життя. Господь зробив Каїну знак, щоб ніхто, зустрівшись з ним, не вбив його.

Молитва: Господь, допоможи мені зберігати Твоє слово в серці, щоб гріх не міг керувати мною.

Одне слово: Не стань вигнанцем і волоцюгою

Нащадки Каїна

Буття 4:17–26

(26): А Сифові теж народився був син, і він назвав імення йому: Енош. Тоді зачали були призивати Ймення Господне.

1. Безбожна культура (17–24)

Каїн хотів, щоб його пам'ятали. Він хотів вічності і шукав людської слави. Він народив сина і збудував місто, назвавши його іменем сина. Серед його нащадків ми знайдемо перших музикантів, фермерів і металургів. Але безбожна культура, яка зароджувалася в їхній час, була сповнена насильства, ненависті, помсти і супроводжувалася багатощлюбністю. Ламех співав своїм дружинам пісні, прославляючи в них жорстокість і насильство. Божу добру обіцянку Каїнові він перетворив на виправдання за вбивство. Безбожна культура призводить до корупції та насильства.

2. Почали закликати Ім'я Господа (25–26)

Бог дарував Адамові та його дружині третього сина Сифа. Адам дякував Богові. Коли народився Енош, почали закликати Ім'я Господа. Люди просили Божої милості і поклали своє уповання на Господа. Тонка нитка Божого життя в людині не обірвалася, надія все ще була жива.

Молитва: Небесний Батьку, дякую Тобі за те, що Ти поставив кількох Божих людей навіть у такій безбожній культурі.

Одне слово: Закликай ім'я Господа

Вступ до книги Еклезіястової

“Еклезіяст” в перекладі з єврейської мови означає “проповідник” чи “той, хто виступає перед зібранням”. Автором цієї книги вважають царя Соломона, якому Бог дав велику мудрість, честь та багатство. Навіть цариця Савська приходила, щоб послухати його мудрості. Цар Соломон звів величний храм, у нього було близько тисячі дружин. Він мав усе, чого можна бажати. Але він усвідомив, що без Бога матеріальні цінності та успіх не мають значення. Велика мудрість, знання, кохання — ніщо не може втамувати внутрішню спрагу людини.

Ключовим моментом та одночасно висновком книги є вірш 12:13: “Підсумок усього почутого: Бога бійся, й чини Його заповіді, бо належить це кожній людині!” Якщо під час вивчення цієї книги ми пам'ятатимемо цей вірш, то через кожен розділ почуємо невисловлену проповідь: світське життя без духовної його складової та без надії на небеса не має змісту. Світ не може задовольнити людину. Лише Бог щедро напоює наші душі, коли ми шукаємо Його та покладаємось на Нього.

Істинна радість

Луки 10:17–24

(21): Того часу Ісус звеселився був Духом Святим і промовив: Прославляю Тебе, Отче, Господи неба й землі, що втайв Ти оце від премудрих і розумних, та його немовлятам відкрив. Так, Отче, бо Тобі так було до вподоби!

1. Радість учнів (17–20)

72 учня повернулися з великою радістю, бо відчували, як сила Божа діяла в них і через них. Навіть демони корилися їм! Ісус із твердою впевненістю сказав їм про поразку сатани, і дав ще більше сил, щоб перемагати сатану. Але насправді радість не залежить від успіхів, Сам Бог є нашою істинною радістю. Ми радіємо в надії розділити Божу славу.

2. Радість Ісуса (21–24)

Ісус звеселився Святим Духом та славив Бога за віру Своїх учнів, нехай маленьку, але живу і зростаючу. В наш час люди духовно сліпі, бо шукають власної користі замість істини та надіються на матеріальні речі замість Бога, тому зараз учні Ісуса особливо цінні. Ісус дякував Богу за жменьку, схожих на дітей, учнів.

Молитва: Господи, дякуємо, що Ти навчив нас, що таке істинна радість. Даруй мені радість Святого Духу.

Одне слово: Радіти в Господі

Від Адама до Ноя

Буття 5:1–32

(24): І ходив із Богом Енох, і не стало його, бо забрав його Бог.

1. За подобу Божу (1–17)

Нащадки Сифа відрізнялися від нащадків Каїна. Нащадки Каїна були зіпсованими людьми, повними ненависті, а нащадки Сифа закликали ім'я Господа (4:24). Бог створив людину за Своїм образом. Незважаючи на те, що Адам згрішив, образ Божий все ще був у ньому. Нащадки Сифа були смертними людьми: вони народжувалися, народжували дітей і вмирили. Тривалість їхнього життя була довгою. Можливо, руйнівна сила гріха ще не почала діяти. Сиф носив образ свого батька Адама і образ Бога.

2. Енох і Ной (18–32)

Енох народився по лінії Сифа. У посланні до Євреїв написано, що він був людиною, який вірою догодив Богу. Він не побачив смерті, він ходив перед Богом і Бог переселив його на небеса. Ламех також є нащадком Сифа. Він дуже відрізнявся від егоїстичних нащадків Каїна. Він мав страх перед Богом і подолав свій відчай. Він народив сина і дав йому ім'я Ной.

Молитва: Господь, допоможи мені ходити перед Тобою, як Енох, і серцем зберігати Твою надію.

Одне слово: Ходи перед Богом

Ноїв ковчег

Буття 6:1–22

(9): *Це ось оповість про Ноя. Ной був чоловік праведний і невинний у своїх поколіннях. Ной з Богом ходив.*

1. Господь засмутився у серці Своїм (1–13)

Бог побачив що думки людей і думки їхніх сердець стали злими, що вони хочуть жити тільки для свого задоволення. Шлюб — це критерій віри. Духовний чоловік повинен створити сім'ю з духовною дружиною і служити справі місії, але замість цього люди того часу вибирали собі дружин, лише щоб задовольнити свої фізичні потреби. Таким чином, шлюб втратив своє духовне призначення, а людина стала тілом. Люди їли, пили, одружувалися, виключивши Бога зі свого життя (Лк. 17: 26,27). У них народжувалися прекрасні діти, але вони також були не більше, ніж тіло. Серце Бога наповнилося болем. Він розкаюється в тому, що людину створив. Земля наповнилася насильством. Тоді Господь вирішив прийняти серйозні заходи.

2. Ной знайшов милість у Господніх очах (14–22)

Ной, також як і всі, їв, пив і народжував дітей, але він ходив перед Богом. Господь розповів Ною про те, що Він вирішив винищити людей з лиця землі і повелів йому побудувати ковчег для себе, своєї родини і для тварин. Ной повірив Богові і корився Його слову (6:22; 7:5,9,16). У нього була сміливість жити життям віри (Євр. 11: 7). Так, через нього Бог продовжив людський рід.

Молитва: Господь, допоможи мені не засмучувати Тебе, але коритися Твоєму слову і жити вірою.

Одне слово: Не засмучуй Бога, але вір і слухайся Його

І послав їх по двох

Луки 10:1–16

(2): *І промовив до них: Хоч жниво велике, та робітників мало; тож благайте Господаря жнива, щоб робітників вислав на жниво Своє*

1. Благайте Господаря, щоб робітників вислав (1–7)

Ісус тренував учнів, щоб вони були робітниками на світових жнивах. По-перше, ми повинні благодіяти Господаря жнив, щоб вислав робітників на жниво Своє. Сам Бог має їх послати. Ісус послав 70 учнів по двох, щоб вони приготували шлях для Нього. Вони мали бути незалежними від грошей та забезпечення, щоб не відволікатися від головної справи. Посланці несли мир у ворожий світ. Хто приймав їх, той отримував мир Божий.

2. Наблизилося Царство Боже! (8–16)

Божі слуги приймали все, що їм пропонували, коли їх запрошували. Вони приходили з Божим благословенням, зцілювали хворих і промовляли: *“Наблизилося Царство Боже до вас!”* Прийняти Його означає отримати мир, зцілення й благословення, а відторгнути Його та Його слуг — накликати на себе гнів. Ісус бажає, щоб Його вісники були чистими, коли проповідують, вели чистий спосіб життя та мали добрі стосунки з тими, кого зустрічають.

Молитва: Господи, вишли робітників на світові жнива. Допоможи мені йти і залежати лише від Тебе одного.

Одне слово: Іди! Я посилаю тебе

Ціна слідування за Ісусом

Луки 9:57–62

(60): Він же йому відказав: Зостав мертвим ховати мерців своїх. А ти йди та звіщай Царство Боже

1. Мають нори лисиці (57–58)

Хто стає громадянином Небесного Царства, той стає володарем незліченних цінностей. Вони незрівнянно більші від ціни, яку ми платимо за те, щоб бути учнем Ісуса. Фальшива надія учнів на цей світ, була більшою ніж на оселю в домі Батька. Лише у Христі є вічне і дійсне життя та безпека.

2. А ти йди та звіщай Царство Боже (59–60)

Найважливіша справа учнів Ісуса — звіщати Царство Боже. Родинні зв'язки міцні і важливі, але звіщати Царство Боже — питання життя та смерті у цьому тлінному світі. Покірність Господу повина переважати у нашому житті.

3. Хто кладе свою руку на плуга (61–62)

Якщо хтось приймає рішення і зобов'язується перед Богом, тоді він уже не може відмовлятися та озиратися назад.

Молитва: Господь, мені подобається легке життя, я люблю свою сім'ю та друзів, але перш за все допоможи мені слідувати за Тобою, щоб мати частину в Небесному Царстві.

Одне слово: Бути учнем — дорого, але це варте того

Потоп

Буття 7:1–24

(23): І винищив Бог усяку істоту на поверхні землі, від людини аж до скотини, аж до плазуна, і аж до птаства небесного, вони стерлись з землі. І зостався тільки Ной та те, що з ним у ковчезі було.

1. Увійди до ковчегу (1–16)

Ной послухався Бога і побудував ковчег. Господь вступив у завіт з Ноем (6:18). Коли прийшов час, Він повелів йому увійти до ковчегу разом зі своєю сім'єю. Ной взяв необхідний прожиток, і по парі кожного живого творіння. Ной зробив усе так, як наказав йому Господь. Він увійшов у ковчег, і Бог зачинив за ним двері. Всі хто увійшли до ковчеза з вірою і послухом врятувалися, а інші загинули. Таким же чином Бог рятує тих, хто приходить до Ісуса, і покладає своє сподівання на Нього. Той, хто відкидає Божу любов і дар спасіння — загине (Ів. 3:16–18).

2. Відкрилися джерела безодні і небесні розтвори (17–24)

У 17-й день 2-го місяця в 600-й рік життя Ноя водяний потоп прийшов на землю. Повінь тривала сорок днів і сорок ночей аж до тих пір, поки вода не покрила всю землю. Навіть найвищі гори були вкриті водою. І винищив Бог усяку істоту, вижив тільки Ной і ті, хто був з ним у ковчезі.

Молитва: Небесний Батьку, Твій суд справедливий. Я також заслужив лише смерті. Бережи мене в Ісусі Христі, ковчезі мого спасіння.

Одне слово: Майте страх Божий, довіряйте і коріться Господу

Бог згадав про Ноя

Буття 8:1-22

(1): *І згадав Бог про Ноя, і про кожну звірину та про всяку худобу, що були з ним у ковчезі. І Бог навів вітра на землю, і вода заспокоїлась.*

1. Бог відновлює творіння (1-17)

Земля була покрита водою, як і на початку творення. Ковчег Ноя плавав на поверхні води. Заради Ноя Бог знову зробив землю придатною для життя. Він навів вітер на землю, і вода заспокоїлась, з'явилася суша. Голубка і крук випробували нову атмосферу як перші птахи на п'ятий день творення. Коли голубка повернулася зі свіжим листом оливи, Ной зрозумів, що земля вже ожила. У його серці запалала надія.

2. Ной поклоняється Богові (18-22)

Ной вийшов з ковчегу через рік і десять днів. Він визнавав себе грішником. Він заслуговував смерті, але по милості Бога отримав порятунок. З вдячним серцем він збудував жертівника і приніс жертву цілопалення за гріх. Бог прийняв його жертву як пахощі любі. Бог знав, що грішне людське серце сповнене зла ще від юності, але Він прийняв жертву Ноя і передбачив жертву досконалу за гріхи людства.

Молитва: Господь, дякую Тобі за те, що Ти пам'ятаєш грішників і проводиш наше спасіння.

Одне слово: Господь приймає грішників, які приходять до Нього

Хто б найбільший з них був?

Луки 9:46-56

(48): *І промовив до них: Як хто прийме дитину оцю в Ім'я Моє, Мене він приймає, а як хто Мене прийме, приймає Того, Хто послав Мене. Хто бо найменший між вами всіма, той великий!*

1. Приймайте Ісуса (46-50)

Учні Ісуса не розуміли ні духовний світ Його Царства, ні Його серце. Людина, яка не має духовного розуміння, стає політиком. Ісус вчив мати скромне серце та приймати дітей. Він сказав: *“Як хто прийме дитину оцю в Ім'я Моє, Мене він приймає”*. Ми повинні скромно приймати людей в ім'я Ісуса Христа, тому що Він помер за них. Іван та інші учні виявили свої політичні погляди, коли заборонили чоловікові, що ім'ям Ісуса Христа виганяв бісів. Будь-хто, хто виганяє сатану, той на боці Бога.

2. Сини грому (51-56)

Самаряни не знали що Ісус іде до Єрусалиму щоб померти за гріх світу. Яків та Іван хотіли покарати самарян, які не прийняли Ісуса. Вони теж не знали намірів і думок Ісуса.

Молитва: Господь, даруй мені скромне серце та відкрий мої очі, щоб я бачив Твою роботу.

Одне слово: Приймати інших в ім'я Ісуса Христа

Ісус зцілив хлопчика, що мав бісів

Луки 9:37–45

(42б, 43а): *Та Ісус наказав тому духу нечистому, і вздоровив дитину, і віддав її батькові її. І всі дивувалися величі Божій!*

1. О, роде невірний (37–43а)

На Ісуса чекав великий натовп людей, та ось один відчайдушний батько закричав, благаючи про допомогу. Біси робили життя його сина нестерпним, тож батьківське серце було переповнене болем, страхом і відчаєм. Він просив 9 учнів про зцілення, але вони не змогли. Що відповів Ісус? Прочитайте вірш 41. Через невір'я сатана переміг. Ісус дивився на безсилля учнів та голосіння батька як на приклад невірного й розбещеного роду. Він сказав: *“Приведи свого сина сюди!”* та зцілив його.

2. Вкладіть до вух своїх (43б–45)

Рід *“невірний та розбещений”* зрадить та вб'є Того, Хто прийшов від Бога служити та врятувати їх.

Молитва: Господь, допоможи мені берегти Євангеліє у серці, щоб я не загинув з родом невірним.

Одне слово: О, роде невірний

Заповіт життя

Буття 9:1–17

(16): *І буде веселка у хмарі, і побачу її, щоб пам'ятати про вічний заповіт між Богом і між кожною живою душею в кожному тілі, що воно на землі.*

1. Порядок відновлений (1–3)

Бог благословив Ноя так само, як і Адама (1:28а), але порядок творіння порушився через гріх людини. Людина вже не могла керувати землею без допомоги Бога. Ніхто не може вижити в хаосі, тому Бог встановив новий порядок. В основі цього порядку був страх, а не любов і повага. Людина почала боротися за виживання і почала харчуватися м'ясом. Після згубного потопу життя втратило свою цінність, але Господь хотів навчити людей дорожити життям.

2. Життя людини дорогоцінне (4–17)

Цінність життя людини обумовлюється не лише тим, яку користь людина може отримати від життя, а й тим, що людина створена за Божим образом. Людський зародок, людина з розумовими вадами або стара людина — в кожному є життя, яке дав Бог. Бог навчив цінувати людське життя, показавши, що вбивство — це найстрашніший гріх. Заповіт і веселка нагадують нам, що кожне життя належить Богу. Бог прийняв жертву Ноя, відтепер людський гріх змивався лише кров'ю (Лев. 17:11). За допомогою крові людина могла жити духовним життям.

Молитва: Господь, навчи мене з повагою ставитися до всіх людей, тому що Твій образ є в кожному з нас.

Одне слово: Бог створив людину на Свій образ

Сини Ноя

Буття 9:18–28

(23): Узяли тоді Сим та Яфет одежину, і поклали обидва на плечі свої, і позадкували, та й прикрили наготу батька свого. Вони відвернули дозаду обличчя свої, і не бачили наготи батька свого.

1. Неповага Хама до свого батька (18–22)

У Ноя було багато людських слабкостей. Одного разу він випив вина, сп'янів та ліг голим у своєму наметі. Старші сини Ноя прикрили наготу батька, але Хам посміявся над ним.

2. Ной проклинає Ханаана (23–28)

Людський рід знову продовжилося через одну сім'ю, від неї вийшло все населення землі. Ной прокляв Ханаана за справи його батька. Цей випадок стосується не тільки родини Ноя, адже родина Ноя стала фундаментом усього людського суспільства. Людина повинна жити в суспільстві, де панує повага і порядок. Батько, цар чи президент мають бути в пошані. Порядок у суспільстві вимагає віддавати шану тим, кому необхідно віддавати (Рим. 13:6,7). Слова Ноя стали пророчими. Боже правосуддя виповнилося над зіпсованими нащадками Ханаана, коли ізраїльтяни захопили їх.

Молитва: Небесний Батьку, встанови належну повагу в наших сім'ях і в народі.

Одне слово: Поважай тих, кого необхідно поважати

Переображення

Луки 9:28–36

(35): І почувся ось голос із хмари, який промовляв: Це Син Мій Улюблений, Його слухайтеся!

1. Явлення слави Ісуса (28–31)

Ісус хотів насадити Своїм учням Євангеліє, але вони не хотіли слухати слів про Його смерть та страждання. Вони мали свої ідеї. Ісус, взявши трьох головних учнів, пішов на високу гору помолитися. Коли Він молився, то преобразився. Це є прообразом Його воскресіння та небесної слави. Мойсей і Ілля — це представники закону та пророків. Вони з'явилися щоб укріпити Того, Хто виконає обітницю Бога через страждання і смерть.

2. Його слухайтеся! (32–36)

Петро разом з іншими міцно спав, тому розгубився, коли побачив славу Ісуса. Але коли Петро встав та придивився до подій, то захотів залишитися тут назавжди. Та об'явлення слави Ісуса було не для полегшення життя учнів, а щоб сказати їм слухати Ісуса та бути покірними Йому.

Молитва: Господь, допоможи мені берегти святий образ Ісуса в своєму серці та бути покірним Твоїм словам.

Одне слово: Його слухайтеся!

Слідуй за Ісусом

Луки 9:23–27

(23): А до всіх Він промовив: Коли хоче хто йти вслід за Мною, хай зречеться самого себе, і хай візьме щоденно свого хреста, та й за Мною йде

1. Коли хоче хто йти вслід за Мною (23)

Коли хто хоче йти вслід за Ісусом, по–перше повинен зректися самого себе. Це означає прибрати себе із центру життя і поставити там Ісуса. Я повинен приймати повеління Ісуса як кращі, ніж мої особисті плани та ідеї. По–друге, потрібно взяти свій щоденний хрест. Це означає безумовно приймати місію, яку дає Бог, та виконувати її кожен день. Якщо я не беру хрест, який дає Ісус, тоді я повинен нести вантаж своїх гріхів та суму.

2. Хто ради Мене згубить душу свою, той її збереже (24–27)

Хто прагне зберегти своє життя, щоб жити для себе, прагне задоволень та щастя, той втратить його. Але хто покладе своє життя безкорисно заради Ісуса, той буде щасливим. Не можна соромитися Ісуса. Він дійсно прийде у славі, щоб встановити Своє Царство та вічно царювати.

Молитва: Господь, допоможи мені не бути егоїстичним. Допоможи нам виховувати нащадків, які готові жертвувати, а не егоїстів.

Одне слово: Егоїсти все втратять

Роди синів Ноєвих

Буття 10:1–32

(9): Він був дужий мисливець перед Господнім лицем. Тому то говориться: Як Німрод, дужий мисливець перед Господнім лицем.

1. Сини Яфета (1–5)

Після того як був побудований Вавилон, люди розсіялися по всій землі. Їх племена стали цілими народами з різними мовами. Деякі сини Яфета будували човни і займалися мореплавством. Можливо, що саме вони були предками європейців.

2. Сини Хама (6–20)

Серед нащадків Хама були і духовні і безбожні люди. Німрод був Божою людиною і до того ж дуже сильним фізично. Він будував великі міста Месопотамії: Вавилон і Ніневію. Сини Куша були першими поселенцями в Африці. Хананеяни також були синами Хама і жили в землі, яку Господь дав Авраамові. Вони були безбожними і зіпсованими людьми. Гнів Божий вилився на них.

3. Сини Симові (21–32)

Нащадки Сима є предками азіатів. Авраам стався по лінії Сима. Його родовід повторюються в 11:10–26.

Молитва: Господь, я славлю Тебе за Твоє суверенне управління історією. Допоможи мені жити перед тобою навіть в безбожному суспільстві.

Одне слово: Німрод, дужий мисливець перед Господнім лицем

Вавилонська башта

Буття 11:1–26

(6,7): *І промовив Господь: Один це народ, і мова одна для всіх них, а це ось початок їх праці. Не буде тепер нічого для них неможливого, що вони замишляли чинити. Тож зійдімо, і змішаймо там їхні мови, щоб не розуміли вони мови один одного.*

1. Башта висотою до небес (1–4)

Нащадки Ноя поселилися на рівнині в землі Шиней. Всупереч Божому велінню вони вирішили не розсіюватися по землі. Усюди була одна мова, цивілізація розвивалася. Люди вірили в свою людську незламність. Вони хотіли керувати світом, не зважаючи на Бога. Таким чином, вони вирішили побудувати башту висотою до небес, як знак гордості і людської величі. Вони не потребували Бога. Люди й досі будують монументи, щоб возвеличити себе.

2. Господь розсіяв їх (5–9)

Бог бачив гордість і непокору людей, але Він не вбивав їх. Замість цього він розстроїв їх плани, змішавши їхні мови. Люди перестали розуміти один одного. Таким чином, вони розпоршилися по всій землі.

3. Новий план Бога (10–26)

Бог одразу ж почав свій новий план порятунку світу. Він хотів вибрати одну людину. Родовід Сима повторюється в цьому розділі ще раз, тому що він вказує на Авраама.

Молитва: Господь, допоможи нам коритися Твоєму слову замість будівництва *“вавилонських башт”*.

Одне слово: Використовуй свої можливості для слави Бога

Сповідь Петра

Луки 9:18–22

(20): *А Він запитав їх: А ви за кого Мене маєте? Петро ж відповів та сказав: За Христа Божого!*

1. А ви за кого Мене маєте? (18–20)

Одного разу, після молитви Ісус задав учням два питання. Одне питання було об'єктивним, інше — суб'єктивне. Натовп знав Ісуса, як добру, бездоганну людину. Але Його учні, що жили з Ним та мали особисті стосунки, знали, що Ісус — Месія. Він виконав усі обіцянки Бога. Бог послав Його, щоб спасти нас від гріхів та смерті. Ісус — наша надія. Тільки Він гідний нашого поклоніння. Сповідувати Ісуса Христом означає доручити Йому своє серце та життя.

2. Синові Людському треба багато страждати (21–22)

“Син Людський” — це звання Месії (Дан. 7:13). Месія — це Цар, владу Якого обіцяв Бог. Але спочатку Йому *“треба багато страждати, і буде Він убитий, але третього дня Він воскресне!”*. Це Божий шлях підкорити гріх та смерть і перемогти сатану.

Молитва: Ісус, Ти мій Христос, мій Спаситель, мій Цар. Я знаю, що Ти помер на хресті за мене.

Одне слово: Ісус — мій Христос і Бог

Ісус нагодував п'ять тисяч

Луки 9:10–17

*(13а): А Він їм сказав: Дайте їсти їм ви***1. І Він їх прийняв (10–11)**

Повернувшись з Галілеї, після проповіді Євангеліє, Апостоли мали надію провести деякий час наодинці з Ісусом. Але вони настільки добре проповідували про Ісуса, що люди натовпом прийшли подивитись на Доброго Пастиря. Ісус не тікав і не ховався від натовпу, але навпаки прийняв їх і розповідав про Небесне Царство. Ісус показав Божу любов, зіплюючи хворих.

2. Дайте їсти їм ви (12–17)

Учні Ісуса вважали, що роблять усе можливе для людей, тому відіслати їх кудись, щоб вони знайшли собі їжу і оселю, здавалося дуже мудрим рішенням. Але Ісус сказав їм: *“Дайте їсти їм ви”*. Ісус хотів дати їм важливий урок віри. Вони принесли те, що мали: 5 хлібів та 2 рибки. Ісус поблагословив їжу і нагодував людей. Залишилося 12 повних кошиків — по кошику на кожного учня.

Молитва: Господь, Ти доручив нам виховувати учнів по всьому світу. Ми не можемо робити це самостійно, але можемо докласти зусиль і принести 5 хлібів і 2 рибки.

Одне слово: Дайте їсти їм ви

І будеш ти благословенням

Буття 11:27–12:9

(12:2,3): І народом великим тебе Я вчиню, і поблагословлю Я тебе, і звеличу ймення твоє, і будеш ти благословенням. І поблагословлю, хто тебе благословить, хто ж тебе проклинає, того прокляну. І благословляться в тобі всі племена землі!

1. Вийди зі своєї землі. (11:27–12:1)

І Аврам, і решта людей цього світу, і сам світ знаходяться під прокляттям. Дружина Аврама, Сара, була безплідна і не могла мати дітей. Їхнє життя проходило безглуздо і марно. Але Господь покликав Аврама. Він звелів йому залишити дім батька і йти в невідому землю.

2. І поблагословлю Я тебе (2–5)

Бог кличе людину не для того, щоб зробити її нещасною. Бог обіцяв Аврамові благословити його. Він пообіцяв вчинити від нього великий народ. Бог пообіцяв возвеличити його ймення. Господь виховував Аврама у вірі до того часу, доки він став людиною з сильним духом. Господь обіцяв зробити Аврама джерелом благословення для всіх народів (Гал. 3:8,9). Бог благословляє нас, щоб ми стали благословенням для інших.

3. Жертовник для Господа (6–9)

Аврам повірив Божому слову і пішов. Коли він прийшов в Ханаан Господь з'явився йому і сказав: *“Я дам оцей Край потомству твоему”*. Аврам повірив Господу і поставив на тому місці жертовник. Він продовжував будувати жертовники і закликати ім'я Господнє. Він вірою залишався на обіцяній землі, будучи прихоськом і живучи в наметах серед ворожих хананеян.

Молитва: Господь, даруй мені сміливість жити вірою. Зроби мене джерелом благословення.

Одне слово: Бог благословив нас бути благословенням

Аврам йде в Єгипет

Буття 12:10–13:4

*(13:4): До місця жертовника, що він зробив там напочатку. І Аврам там прикликав Господне Ймення.***1. Скажи ж, що сестра моя ти (10–16)**

Аврам пішов в Ханаан, тому що підкорився Божому слову. А в Єгипет він пішов, тому що в нього виникли матеріальні труднощі через голод. В Єгипті він не молився і не ставив жертовників. Він розробив егоїстичний план власного виживання (11–13). План Аврама спрацював, фараон вчинив йому добро заради Сари, у нього з'явилося майно (16). Але, в той же час, він втратив свою дружину і можливість народити дитину, а також втратив землю, що Господь обіцяв йому.

2. Аврам йде з Єгипту (12:17–13:4)

Аврам став жертвою свого нерозсудливої поведінки. Аврам не знав, що Господь є і в Єгипті, але Він перебував і там. Бог покарав фараона і весь його дім тяжкими карами. Фараон зрозумів причину свого нещастя, і звелів сім'ї Аврама покинути Єгипет разом з усім багатством, яке вони набули. Аврам повернувся до того місця, де напочатку встановив жертовник і знову прикликав ім'я Господнє. Це вказує, що він розкався і почав все спочатку. Бог допоміг Аврамові і благословив його, не дивлячись на його слабкості.

Молитва: Господь, допоможи мені сподіватися не на свої людські розрахунки, а на Тебе

Одне слово: Божа людина повинна жити вірою

Ісус посилає Дванадцятьох

Луки 9:1–9

*(2): І послав їх проповідувати Царство Боже та вздоровляти недужих***1. Ісус посилає Дванадцятьох (1–6)**

Ісус послав Своїх учнів проповідувати Царство Боже та вздоровляти недужих. Він дав їм духовну силу та владу, та сказав нічого не брати із собою, щоб не залежати від матеріальних речей. Під час цього місіонерського тренування учні були безкомпромісні. Якщо люди не приймали їх, то вони йшли далі. Хто не приймав Добру Новину Царства Божого, той залишався рабом хіті та грошей. Дванадцяттеро йшли і проповідували Євангеліє прощення та покаяння. Це єдиний шлях бути вільними. Ісусові люди є світлом для цього темного світу.

2. Ірод ... прочув усе (7–9)

В ті часи панував дух Ірода. Він був перелюбником та вбивцею. За сказану правду він вбив Івана Хрестителя. Люди, що прагнуть святості та кажуть правду, багато страждають. Тож казати правду було ризиковано і для Ісуса, і для учнів. Дух Ірода розповсюджений, але Божі люди повинні міцно триматися праведності та говорити істину.

Молитва: Господь, навіть у цьому матеріалістичному та похитливому світі є люди, які прагнуть святості. Допоможи нам знайти наших агнів.

Одне слово: Проповідувати Царство Боже

Тільки віруй

Луки 8:49–56

*(56б): Не лякайся, тільки віруй, і буде спасена вона***1. Не лякайся, тільки віруй (49–50)**

На відміну від жінки, Яір був впливовою людиною, але й Він прийшов з відчайдушною вірою. Його 12-річна дочка вмирала, і він благав Ісуса піти з ним. Коли вони протискалися крізь натовп, Ісус зупинився допомогти безіменній жінці. Через сповідь цієї жінки віра Яіра зміцнилася, але його нетерпіння зростало. Тоді хтось прийшов із неприємними новинами: *“Дочка твоя вмерла”*, та дав недобру пораду: *“не турбуй же Вчителя!”*. Сумніви атакували його, але в серце увійшли слова Ісуса: *“Не лякайся, тільки віруй”*.

2. Не вмерла вона, але спить! (51–56)

Вдома у Яіра всі побивалися, їх плач наповнював дім. Ісус наказав припинити плач, і вони, переставши плакати, почали насміхатися з Ісуса. Взявши із собою лише тих, хто міг створити атмосферу віри, Ісус увійшов у дім та зцілив маленьку дівчинку Своїм словом та дотиком.

Молитва: Господь, навчи мене довіряти Твоєму слову та *“тільки вірити”* у будь-якій ситуації.

Одне слово: Не лякайся, тільки віруй

Аврам і Лот поділяються

Буття 13:5–13

(8,9): І промовив до Лота Аврам: Нехай сварки не буде між мною та між тобою, і поміж пастухами моїми та поміж пастухами твоїми, бо близька ми рідня. Хіба не весь Край перед обличчям твоїм? Відділися від мене! Коли підеш ліворуч, то я піду праворуч, а як ти праворуч, то піду я ліворуч.

1. Бог благословив Аврама і Лота (5–9)

Аврам вийшов з Єгипту з каяттям у серці і з великим майном. Він довіряв Богові і повернувся до попереднього життя, коли ставив Господові жертovníки. Лот, його небіж, жив коло Аврама, але незалежно від нього. Через Аврама Лот також став багатим. Але виникла одна проблема — майна в них було так багато, що земля не вміщала його. Між їхніми пастухами почалися сварки, тому Аврам запропонував розділитись. Аврам запропонував Лотові вибирати першим. Лот скористався слушною нагодою, та вибрав більш родючу землю. Але для Аврама відносини з Лотом були важливішими за придбання кращої землі.

2. Вибір Лота (10–13)

Йорданська околиця виглядала як поєднання Едемського саду та Землі Єгипетської. Тому Лот вибрав її і розташувався біля Содому. Про Содом тут згадано дві речі: по-перше, що він буде зруйнований, по-друге, що жителі содомські були дуже злі та грішні перед Господом. Егоїстичне рішення Лота здавалось таким незначним, але воно призвело його до погибелі.

Молитва: Господь, допоможи мені довіряти Тобі і Твоїм благословенням, бережи мене від компромісів.

Одне слово: Люди перед вибором майна

Бог зміцнює Аврама

Буття 13:14–18

(14,15): *І промовив Господь до Аврама, коли Лот розлучився із ним: Зведи очі свої, та поглянь із місця, де ти, на північ, і на південь, і на схід, і на захід, бо всю цю землю, яку бачиш, Я її дам навіки тобі та потомству твоему.*

1. Коли Лот розлучився (14а)

Після відділення Лота Аврам міг впасти в депресію. Він любив Лота, і, можливо, навіть піклувався про нього як про свого сина і свого матеріального і духовного спадкоємця. Разом вони пережили багато труднощів, але зараз Лот покидав його. Лот прийняв благородний вчинок Аврама, заявив про своє право на кращу землю і пішов.

2. І сказав Господь до Аврама... (14б 18)

Під час кризи Господь не менше п'яти разів говорив до Аврама і нагадував йому Свою обіцянку. Зараз був один з таких випадків. Бог не допомагав Аврамові матеріально і не прагнув по-людськи його втішати. Хоча зараз Він не давав йому сина, але також не дозволив перебувати у відчаї. Господь сказав: *“Зведи очі твої із місця, де ти, на північ і на південь, і на схід, і на захід, бо всю цю землю, яку бачиш, Я її дам навіки тобі та потомству твоему”*. Потім Бог велів йому пройти вздовж і вишир Краю. Аврам повірив Господу, послухався та й пішов до Хеврону. Там він поставив жертівника для подяки і поклоніння перед Господом.

Молитва: Господь, дякую за Твої обіцянки, які сильно зміцнюють моє серце.

Одне слово: Боже слово дає нам силу

Вона “доторкнулася до краю одежі Його”

Луки 8:40–48

(48): *Він же промовив до неї: Дочко, твоя віра спасла тебе; іди з миром собі!*

1. Жінка, що не мала імені (40–44)

Ісуса зустрічав величезний натовп людей. Управитель синагоги на ім'я Яір мав єдину доньку, що помирала. Натовп людей розступився і дав можливість йому говорити з Ісусом. А коли він з Ісусом прямував додому, натовп мало не задушив їх. Одна безіменна жінка з невиліковною кровотечею, не привертаючи увагу, підійшла ззаду до Ісуса та доторкнулась до краю одежі Його, і хвилі тієї спинилася її кровотеча! Тоді жінка зникла серед натовпу так само непомітно, як і з'явилася.

2. Іди з миром собі! (45–48)

Ісус не дозволив жінці зникнути зі зціленим тілом, але скаліченим, грішним серцем. Він допитувався: *“Хто доторкнувся до Мене?”*, доки жінка, трясучись, не підійшла та не упала перед Ним. Ісус бажав, щоб вона всім розповіла про отриману Божу милість, щоб зцілення не лише хворобу, але й серце. Ісус благословив її та назвав дочкою. Він дав їй зцілення і Свій мир.

Молитва: Господь, я дякую за зцілення та Твій мир у моєму житті.

Одне слово: Твоя віра спасла тебе

Розповіж, які речі великі вчинив тобі Бог!

Луки 8:32–39

(39): Вернися до дому свого, і розповіж, які речі великі вчинив тобі Бог! І той пішов, і по цілому місту звістив, які речі великі для нього Ісус учинив!

1. Розруха свинарської промисловості (32–37)

Ісус звільнив чоловіка від демонів, що мучили його, і наслав їх на гурт свиней. Від того свині потопилися. Тоді мешканці того міста прийшли подивитися, що сталося, і побачили своїх свиней, що плавали в озері, як рожеві корки. А біснுவатий сидів біля ніг Ісуса одягнений та при умі. Вони не переживали за чоловіка, а думали лише про своїх свиней. Вони боялися ще щось втратити через Ісуса, тому просили Його піти від них. Ісус сів у човен і залишив їх, і мешканці тієї країни втратили благословення Боже.

2. Розповіж, які речі великі вчинив тобі Бог! (38–39)

Коли Ісус мав вже відпливати, чоловік, якого Він спас, просився щоб бути при Ньому. Ісус відповів “ні” і дав йому місію: *“Вернися до дому свого, і розповіж, які речі великі вчинив тобі Бог!”* Чоловік послухався, і насіння Євангелія проросло у безбожному місці.

Молитва: Господь, допоможи мені цінувати людей більше, ніж матеріальний прибуток. Допоможи мені свідчити своїм друзям і сім’ї про те, що Ти зробив для мене.

Одне слово: Розповіж, які речі великі вчинив тобі Бог!

Аврам рятує Лота

Буття 14:1–16

(14): І почув Аврам, що небіж його взятий у неволю, та й озброїв своїх вправних слуг, що в домі його народились, три сотні й вісімнадцять, і погнався до Дану.

1. Лот узятий в полон (1–12)

Царі, що жили навколо мертвого моря, були васалами Кедор–Лаомера з Еламу (сучасний Ірак). Після 12 років, п’ять царів, що жили в долині солоного моря, збунтувалися і вирішили позбавитися данини. Через рік Кедор–Лаомер зі своїми союзниками пройшов по всій країні і вразив багато держав. Він захопив все майно, що знайшов в Содомі й Гоморі і пішов. Лот опинився серед полонених.

2. Пастирське серце Аврама (13–16)

Аврам уникав воєн і не втручався в політику. Під час агресій він зберігав нейтралітет. Але звістка про захоплення Лота змусила його діяти. Він озброїв своїх рабів і переслідував ворогів до половини шляху до Харану. Вибравши розумну тактику, він вразив найсильнішого правителя близького сходу і врятував Лота. Аврам ризикував своїм життям. Цей випадок показує його пастирське серце.

Молитва: Господь, даруй мені пастирське серце, що справді піклується про ягнят.

Одне слово: Пастирське серце до впадоби Богові

Благословення Мелхиседека

Буття 14:17–24

(19,20): *І поблагословив він його та й промовив: Благословенний Аврам від Бога Всевишнього, що створив небо й землю. І благословенний Бог Всевишній, що видав у руки твої ворогів твоїх. І Аврам дав йому десятину зо всього.*

1. Мелхиседек (18–20)

Аврам повертався після свого тріумфу з славою і здобиччю. Він міг би сказати “*Бог зберігає Свою обіцянку, дає мені землю і звеличує моє ім'я*”, він міг би прагнути сили і багатства, яких вже майже досяг в перемозі. Він міг би втратити своє духовне бажання. Аврам потребував пастиря, тому Господь послав Мелхиседека, священика Бога Всевишнього (див. Євр. 7:1,2). Мелхиседек виніс вино і хліб, і розділив з Аврамом. Він благословив Аврама від імені Всевишнього Бога, Творця (Владики) неба і землі і джерела всякого благословення. Він прославив Всевишнього Бога за те, що він дарував Аврамові перемогу. Аврам віддав йому десятину з усього, на знак визнання Бога Своїм Царем.

2. Цар Содому (17, 21–24)

Цар Содому теж вийшов назустріч Авраму, але не щоб благословити його, а щоб спокусити багатством. Але Аврам не хотів багатства з Содому. Він хотів тільки Божого благословення.

Молитва: Господь, допоможи мені жити як Твій слуга і бажати тільки Твого благословення.

Одне слово: Благословен Бог Всевишній

Як тобі на ім'я?

Луки 8:26–31

(30а): *А Ісус запитався його: Як тобі на ім'я?*

1. Чоловік, що мешкав у гробах (26–29)

Коли Ісус з учнями приплив до землі Гадаринської, їх зустрів чоловік, що мав демонів в собі. Він не одягався і жив ізольовано, тому що хотів бути вільним від усяких правил. Через бунтівний дух в його серці поселились демони. Ніхто не міг стримати його, хоча багато разів намагались. Від цього чоловік ставав ще більш роздратованим. Він був нікчемним, не приносив жодної користі та наганяв страху на всіх мешканців міста.

2. Як тобі на ім'я? (30–31)

Коли Ісус побачив цього дикого чоловіка, то наказав злим духам залишити його. Демони стали роздратовані, і чоловік то хотів, то не хотів допомоги від Ісуса. Демони визнали Ісуса, як Божого Сина. Ісус запитав у чоловіка: “*Як тобі на ім'я?*”. Ісус сприймав його, як повноцінну людину, пропонуючи особисті стосунки, як другу. Тоді чоловік розкрив свою проблему.

Молитва: Господь, дякую за особисті стосунки зі мною, за які Ти заплатив Собою. Прийди в моє серце і керуй мною.

Одне слово: Як тобі на ім'я?

Де ж ваша віра?

Луки 8:22–25

(25): *А до них Він сказав: Де ж ваша віра? І дивувались вони, перестрашені, і говорили один до одного: Хто ж це такий, що вітрам і воді Він наказує, а вони Його слухають?*

1. Докір Ісуса (22–25а)

Щоб навчити Своїх учнів вірі, Ісус тренував їх у бурі. Одного дня Ісус сказав: *“Переплиньмо на другий бік озера”*. Отже, вони увійшли до човна та відчалили. В дорозі Ісус заснув. Тоді знялася на озері буря велика, аж вода заливати їх стала. Із жахом та криком учні розбудили Ісуса: *“Учителю, Учителю, гинемо!”*. Хоча Ісус був з ними у човні, та вони були переповнені страхом. Страх — це протилежність віри. Як вщухла буря, Ісус докоряв учням. Ісус хотів, щоб Його учні мали віру, тому підтримав їх у небезпечній ситуації.

2. Хто ж це такий? (25б)

Учні бачили, як Ісус зцілював людей та воскрешав із мертвих, але ще не пізнали, Хто Він насправді. Він — Бог Творець, Правитель всього творіння, Той, Хто дає життя. Якщо ми знаємо, що наше життя в Його руках, тоді нема чого боятися.

Молитва: Господь, допоможи мені жити вірою, а не страхом, навіть у самий важкий час.

Одне слово: Де ж ваша віра?

Віра залічується в праведність

Буття 15:1–6

(6): *І повірував Аврам Господеві, а Він залічив йому те в праведність.*

1. Нагорода твоя вельми велика (1)

Після великої перемоги і ясного рішення відкидати політичні амбіції та багатство, Аврам повернувся додому та знову почав переживати про своє майбутнє. Лот повернувся до Содому. В серці Аврама з'явилися страх і почуття поразки. Але Господь зміцнив його Своїм словом. Сам Господь є його щитом, його вірним захисником. Сам Господь є його вічною спадщиною і великою нагородою.

2. Таким буде потомство твоє! (2–6)

Аврам поставив перед Богом свою реальну проблему — він був бездітний. Для чого йому велика спадщина, якщо у нього немає сина, щоб успадкувати йому? Тоді Господь вивів Аврама з маленького, темного намету і велів подивитися на небо і порахувати міриади зірок, що Творець Бог помістив там. Всемогутній Бог пообіцяв дати йому сина з його нутра. Потомство Аврама буде численним, як численні зірки на небі. Аврам повірив Богові, і небесний промінь просвітив його темне серце. Бог пробачив його страх і сумніви і допоміг відновити правильні відносини з Ним.

Молитва: Господь, Ти мій щит і велика нагорода.

Одне слово: Віра залічується в праведність

Заповіт вічної дружби

Буття 15:7-21

(7): І промовив до нього: Я Господь, що вивів тебе з Уру халдейського, щоб дати тобі землю оцю, щоб став ти спадкоємець її.

1. Щоб дати тобі землю (7-16)

Коли в Аврама не було надії на спадкоємця, він зовсім не цікавився землею. Тепер же він вірив, що Господь дарує йому сина, але як його нащадки заволодіють землею? Навіть Аврам і Лот не могли жити разом на землі. Бог відповів Аврамові, і звелів приготувати церемонію, аби укласти заповіт. Аврам точно все виконав. При заході сонця, він міцно заснув і Господь відкрив йому грандіозний план. Нащадки Аврама довгий час будуть рабами в Єгипті, але Господь використовує їх страждання у рабстві, щоб зробити великим народом. Потім, в час Бога, Господь приведе їх назад у Ханаан, щоб здійснити суд над безбожними амореянами.

2. Заповіт, скріплений вогнем (7-21)

По заході сонця, Господь вразив полум'ям вогню розсічених тварин і скріпив заповіт дружби з Аврамом. Він пообіцяв дати йому землю від Єгипту аж до великої ріки Єфрату. (Рим. 4:13)

Молитва: Господь, дякую Тобі за те, що Ти став моїм другом і за те, що Ти зберігаєш Свої обіцянки.

Одне слово: Великий божий план

Істинна сім'я Ісуса

Луки 8:16-21

(21): А Він відповів і промовив до них: Моя мати й брати Мої це ті, хто слухає Боже Слово, і виконує!

1. Тож пильнуйте, як слухаєте! (16-18)

Сам Ісус є запаленою свічкою. Бог послав Його проповідувати про Царство Боже, і Він проповідував всім, хто хотів слухати. Таємниці Божого Царства були ще заховані, поки Ісус жив на землі (10). А після Його смерті та воскресіння Євангеліє стало відкритим для всього світу. Ми повинні пильнувати, коли слухаємо слово Боже, приймати його з вірою, і коритися йому. І навіть саме мале, що ми думаємо що знаємо, ми можемо втратити, якщо не бережемо слова Ісуса з вірою і покірністю.

2. Хто слухає Боже Слово, і виконує! (19-21)

Члени земної родини Ісуса не могли досягнути таємниці Небесного Царства, вони бачили Ісуса лише людськими очима. Справжньою сім'єю Ісуса були Його учні. Ми теж можемо бути справжньою сім'єю Ісуса, якщо слухаємо Божі слова та виконуємо їх.

Молитва: Господь, допоможи мені чути Твої слова та берегти їх у своєму серці. Допоможи мені коритися та бути членом Твоєї родини.

Одне слово: Засвіти світло та постав на свічник

Значення притчі

Луки 8:11–15

(15): А те, що на добрій землі, це оті, хто як слово почує, береже його в щирому й доброму серці, і плід приносять вони в терпеливості

1. Три даремні види ґрунту (11–14)

Зерно — це Боже Слово. Воно живе і практичне. Все одно деякі серця–ґрунти залишаються безплідними. Дорога символізує жорстоке серце. Таке серце стає жорстоким, коли чує багато добрих порад, але жодну не виконує. А те, що посіяне на кам'янистому ґрунті, швидко проростає, але не має глибокого коріння. Так деякі люди люблять вивчати Біблію, але нізачо не хочуть змінити мирські погляди та спосіб життя. Терен — це турботи, занепокоєне серце та мирські бажання. Терени глушать слово Бога та не дають змоги приносити плід.

2. Добра земля (15)

Дорогу можна перегорати, каміння розбити, терени повиривати. Покаяння — це плуг, слово Бога — це молот. Якщо ми слухаємо слово Бога, і бережемо його у щирому, доброму серці та підкоряємося йому, тоді зможемо жити плідним життям, радуючи Бога та благословляючи інших.

Молитва: Господь, допоможи мені берегти щире та добре серце і міцно триматися Твого слова.

Одне слово: Вірно приносити плоди

Ти Бог, що бачить мене

Буття 16:1–16

(13): І назвала вона Ймення Господа, що мовив до неї: Ти Бог видіння! Бо сказала вона: Чи й тут я дивилась на Того, Хто бачить мене?

1. Нетерпіння — це невіра (1–4)

Аврам і Сара проявили нетерпіння по відношенню до Божої обіцянки. Сара знала, як сильно Аврам хотів сина. Вона дуже зневірилася через своє безпліддя і перестала молитися. Сара настільки любила Аврама, що, заради вирішення проблеми сина, пожертвувала своїми особистими почуттями, як його дружина. Коли Сара запропонувала Аврамові йти до Агар, він покійно погодився.

2. Послух — це віра (5–16)

Агар завагітніла і стала легковажити Сару. Сара, як господиня будинку, почала утискати свою служницю і Агар втекла від неї в пустелю. Господь зустрів її там і зміцнив Своєю обіцянкою. Бог дав їй напрям повернутися до своєї пані і жити в скрутному становищі. Агар повірила в Божу обіцянку і скорилася Його слову. Вірою в обіцянку Бога вона змогла витерпіти своє нелегке життя заради сина. Вона особисто зустріла Бога і сповідала свою віру, *“Чи й тут я дивилась на Того, Хто бачить мене”*.

Молитва: Господь, допоможи мені вчитися терпінню у вірі й молитві. Допоможи мені вірити Твоїм обіцянкам і коритися Твоему слову.

Одне слово: Корися Богу, Який бачить тебе.

З Аврама в Авраама

Буття 17:1–8

(5): І не буде вже кликатись ім'я твоє: Аврам, але буде ім'я твоє: Авраам, бо вчинив Я тебе батьком багатьох народів.

1. Ходи перед лицем Моїм (1–3а)

Після народження Ізмаїла пройшло тринадцять років. Аврам прагнув бути хорошим батьком для нього. Він думав, що його проблема бездітності вже вирішена. Але він жив в компромісі та його серце не було цілком віддано Господеві. Тоді Господь з'явився йому і нагадав, що він є Бог Всемогутній і закликав його ходити не перед своїм сином і дружиною, а перед Богом. Тоді Аврам в каятті впав на своє обличчя.

2. Але буде ім'я твоє: Авраам (3б–8)

Аврам означає *“благородний батько”*, а Авраам означає *“батько народів”*. У Бога був великий план на життя Авраама. Він хотів поставити його батьком віри для всього світу, а не тільки батьком для одного сина. Живий Бог хотів поставити вічний заповіт з ним. Бог покликав Авраама і благословив його, щоб через його нащадків стали благословенні всі народи. Бог хотів послати Спасителя світу через Авраама.

Молитва: Господь, допоможи мені ходити перед Тобою, і бути благословенням для світу.

Одне слово: Благословлю всі народи

Притча про сіяча зерна

Луки 8:4–10

(10а): А Він відказав: Вам дано пізнати таємниці Божого Царства

1. Ось вийшов сіяч, щоб посіяти зерно своє (4–8)

Ісус — це Сіяч, що сіє зерно Царства Бога. Три чверті посіяного зерна виявились марними. Деякі зерна падають на тверду дорогу, і не мають можливості прорости; а інші — на ґрунт кам'яний, і не можуть рости, тому що не мають вологи; а інші — між терен, і не можуть побороти їх. Але Ісус говорив з надією, так як деякі зерна впали в добру землю, проросли і дали плід в 100 раз більше, ніж було посіяно. *“Хто має вуха, нехай слухає!”* — це ті, що приймають слово Бога і зберігають в своєму серці, поки не поновиться Царство Бога.

2. Таємниці Божого Царства (9–10)

Ісус концентрував свою увагу на Своїх учнях. Вони не зрозуміли притчу, але мали бажання вчитися, тому задавали питання. Ісус розділив таємницю Небесного Царства з тими, хто шукає правди Його. А для тих, хто просто цікавий, таємниця Небесного Царства схована в притчі.

Молитва: Господь, царюй в моєму серці, щоб я міг пізнати таємниці Божого Царства.

Одне слово: Будь доброю землею

Звіщаючи Добру Новину про Боже Царство

Луки 8:1–3

(1): І сталося, що Він після того проходив містами та селами, проповідуючи та звіщаючи Добру Новину про Боже Царство.

Із ним Дванадцять були

1. Небесне Царство (1а)

Головне тема проповідей Ісуса — Боже Царство (Мк. 1:15; Дії 1:36). Коли в нашому серці є Боже Царство, тоді відроджується духовний порядок: ми маємо радість і мир, а влада сатани, гріха і смерті зникають. Коли Ісус прийде знову, то відновить Своє Царство і поновить суверенне керівництво над всім творінням. Тоді Землю покрийть праведність, правосуддя і мир.

2. Учні Ісуса (1б–3)

Дванадцять учнів постійно перебували з Ісусом, і Він виховував їх. Жінки, які випробовували милість прощення Ісуса, також слідували за Ним. Вони створювали атмосферу для роботи Ісуса, вони були першими свідками Його воскресіння.

Молитва: Господь, нехай прийде Царство Твоє; нехай буде воля Твоя і на землі, як і на небі.

Одне слово: Проповідувати Боже Царство

Гостинність Авраама і Божа обіцянка

Буття 18:1–15

(14): Чи для Господа є річ занадто трудна? На означений час Я вернуся до тебе за рік цього самого часу, — Сарра ж тоді матиме сина

1. Несподівані гості (1–8)

Господь і двоє ангелів прийшли відвідати Авраама, Божого друга. Авраам та його сім'я запросили гостей до себе, та служили їм всім серцем, хоча не знали хто вони. Гостей пригощали з радістю найкращими стравами. Божі люди повинні гостинно зустрічати мандрівників (Євр. 13:2).

2. Божа обіцянка Саррі (9–15)

Саррі необхідно було підкріпити свою віру. Для цього необхідно покаятися в своєму фаталізмі і невірі, і покласти все сподівання на Господа. Щоб народити дитину Сарра була вже досить старою, тому їй необхідна була віра у воскресіння, віра в Бога-Творця, Господаря життя. Господь дав їй конкретну обіцянку. Він вчив її мати віру, докоряючи: *“чи для Господа є річ занадто трудна?”*.

Молитва: Господь, навчи мене бути гостинним. Допоможи мені бути Твоїм другом. Даруй віру в те, що Тобі нічого не важко.

Одне слово: Чи для Господа є річ занадто трудна?

Дотримуватися дороги Господньої

Буття 18:16–21

(19): Бо вибрав Я його, щоб він наказав синам своїм і домові своєму по собі. І будуть вони дотримуватися дороги Господньої, щоб чинити справедливість та право, а то для того, щоб Господь здійснив на Авраамові, що сказав був про нього

1. Чи Я від Авраама втаю, що Я маю зробити? (16–19)

Господь обрав Авраама, щоб вчинити його великим народом. Бог обіцяв благословити його і через нього благословити всі народи землі. Щоб отримати Боже благословіння нащадки Авраама повинні знати Бога, дотримуватися дороги Господньої, чинити справедливість і право. Бог вчив Авраама про те, як Він ненавидить гріх. Господь є Бог благословіння, але в той же час Він є Бог–Суддя (Іс. 41:8; Ів. 15:15).

2. Крик Содому й Гомори великий (20–21)

Содом та Гомора відомі як аморальні міста. Коли Господь промовив, що зійде побачити, чи дійсно вони чинять так, як крик про них, Авраам здогадувався якими будуть наслідки. Содом заслуговував на Божий гнів і покарання. Авраам турбувався, бо Лот жив у Содомі. Господь хотів, щоб Авраам розумів як сильно він ненавидить зло. Бог хоче, щоб нащадки Авраама, включаючи нас, знали, що Бог є люблячий Батько і одночасно Він справедливий Суддя.

Молитва: Господь, допоможи дотримуватися Твоєї дороги та чинити справедливість і право.

Одне слово: Дотримуйся Господньої дороги

Ісус прощає грішницю

Луки 7:36–50

(47): Ось тому говорю Я тобі: Численні гріхи її прощені, бо багато вона полюбила. Кому ж мало прощається, такий мало любить

1. Маленька фарисейська любов (36–43)

Ісус їв з тими, хто запросив Його, включаючи і фарисеїв. Симон запросив Ісуса на обід, але, насправді, не любив Його і не намагався зрозуміти. Коли Ісус прийняв грішницю, Симон почав критикувати. Він дивувався тому, що Ісус дозволив грішниці доторкатися до Себе. Через притчу Ісус показав, що чим більше розкаяння і прощення, тим більша й любов в серці людини. Любов Симона була дуже маленькою, тому що він був гордим та не хотів розкаятися.

2. Бо багато вона полюбила (44–50)

Ця жінка, ім'я якої навіть невідомо, знала про своє безвихідне становище. Вона була рабою гріха і не могла звільнитися своїми силами. Вона прийшла з розкаянням до Ісуса, який приймає всіх грішників. Його прощення повертає до життя, прощення — велика любов Бога. Ісус прощає, дає свободу і мир всім, хто приходить до Нього.

Молитва: Господь, я прихожу до Тебе, такий як є. Ти знаєш про мене все. Пробач мене, очисти мене, наповни мене і дозволь сьогодні служити Тобі.

Одне слово: Ісус приймає грішників.

Ісус вчить про Івана

Луки 7:24–35

(28): Кажу вам: Між народженими від жінок нема більшого понад Івана. Та найменший у Божому Царстві той більший за нього

1. Шлях Господа (24–30)

Іван вчив іти Божим шляхом: розкаятися та прийти до Ісуса. Це шлях життя та шлях до Царства Бога. Іван проповідував покаяння в пустелі й люди шли до нього. Вони не шукали легкого життя, але приходили шукати шлях істинного життя. Бог послав Івана, щоб виконати Свою обіцянку та підготувати шлях для Ісуса. Іван був великим і його місія теж велика. Той, хто розкається, той признає Божий шлях правильним, а той хто ні — зрікається Божої волі.

2. Ісус — Друг грішникам (31–34)

Ісус сказав фарисеям, що їх рід схожий на дітей, що граються в ігри. Вони не хочуть розкаятися, тому дивляться на Боже служіння з людської точки зору. Іван жив як аскет, та вони казали *“має він демона”*. Від Ісуса вони відвернулися, тому що Він був Другом для грішників. Така людська мудрість була не розумною.

Молитва: Господи, допоможи мені розкаятися та бути прощеним.

Одне слово: Шлях Господа — вірний шлях

Авраам просить за Содом

Буття 18:22–33

(25): Не можна Тобі чинити так, щоб убити праведного з нечестивим, бо стане праведний як нечестивий, цього ж не можна Тобі! Чи ж Той, Хто всю землю судить, не вчинить правди?

1. Той, Хто всю землю судить (22–26)

Ангели пішли до Содому. Авраам розумів, що Содому не уникнути Божого гніву. Він турбувався через Лота, який жив у Содомі. Він став перед Богом та почав просити за Содом. Авраам засновував своє прохання на праведності Бога. Слово *“праведний”* повторюється в цьому уривку 7 разів. Авраам вірив, що праведний Суддя всієї землі не вчинить лихого з невинним. Лот був досить моральною людиною і Авраам надіявся, що в Содомі він не один такий. Авраам сам не міг допомогти Лоту, але він молився Богу за нього.

2. Я порох та попіл (27–33)

Авраам молився за Лота з пастирським серцем. Він усвідомив себе ніким перед Богом і просив Бога помилувати місто заради 50 праведників у ньому. Авраам молився, доки Господь згодився не знищити місто заради 10. Бог не знищив би навіть Содом заради Свого залишку.

Молитва: Господь, я порох та попіл, а Ти — Великий і Справедливий, дякую Тобі за те, що Ти чуєш і відповідаєш на мою молитву.

Одне слово: Молитва багато змінює

Бог рятує Лота

Буття 19:1–38

(29): І сталося, як нищив Бог міста тієї околиці, то згадав Бог Авраама, і вислав Лота з середини руїни, коли руйнував ті міста, що сидів у них Лот

1. Знищення Содому (1–29)

Лот був християнином, який любив цей світ. Він думав, що знайде щастя в Содомі, якщо оселиться там. Лот володів багатством, але був бідним духовно. Він приймав мандрівників без радощів і нічим не міг допомогти їм. Лот намагався жити моральним життям, але допускав компроміси (6–8). В нього не було друзів і він скоріше походив на фарисея, ніж на пастиря (9). Навіть його майбутні зяті не поважали його (14). Його серце заповнила фальшива матеріальна безпечність життя в місті, так, що він не міг залишити Содом власними силами (15–22). Але Бог згадав Авраама і вивів Лота з місця руйнування.

2. Лотові дочки (30–38)

Лотові дочки отримали виховання в середовищі Содому. Вони жили за обставинами і ходили стежками цього світу. Вони вчинили лихе зі своїм батьком і народили від нього дітей, що стали прокляттям, а не благословінням.

Молитва: Господь, допоможи мені жити як Авраам, а не як Лот.

Одне слово: Бог згадав Авраама

Ісус зміцнює учнів Івана

Луки 7:18–23

(22): І промовив Ісус їм у відповідь: Ідїть, і перекажіть Іванові, що ви бачили й чули: Сліпі прозрівують, криві ходять, очищуються слабі на проказу, і чують глухі, воскресают померлі, убогим звіщається Добра Новина

1. Чи Ти Той, Хто має прийти? (18–20)

Іван сидів у в'язниці. Він закликав людей свого часу до розкаяння та викрив царя Ірода в аморальності. Він робив це, щоб приготувати шлях Господу. Його заарештували та незабаром повинні були стратити. Між тим популярність Ісуса зростала. Іван почав думати, що його життя непотрібне. Він послав двох своїх учнів до Ісуса. Й правильно зробив, — коли виникли сумніви, він запитав у Ісуса.

2. Перекажіть що ви бачили й чули (21–23)

Ісус відповів не словами людського співчуття, але змалював Своє служіння словами пророка Ісаї (Іс. 61:1; 35:5,6). Служіння Ісуса відповідало слову Бога. Це підтверджує вірність та абсолютність Бога. Бог не обіцяє нікому легкого життя, Він обіцяє реальне вічне життя.

Молитва: Господи, зміцни мене Твоїм словом в цей напружений та тяжкий час.

Одне слово: Не падай духом — дивись на Ісуса

Ісус воскресив мертвого сина вдови

Луки 7:11–17

(13): *Як Господь же побачив її, то змилювався над нею, і до неї промовив: Не плач!*

1. Дві колони (11–13)

Ісус ввійшов у місто Наїн у супроводі натовпу. Назустріч ішов натовп з міста. Люди, що йшли за Ісусом, були повні радості та надії, а назустріч йшли люди, сповнені печалі та безнадії. Вони виносили померлого, єдиного сина матері–вдови. Ісус змилювався та сказав їй *“не плач”*. Ісус милостивий Пастир, який знає наші печалі та співчуває нам.

2. Зглянувся Бог над народом Своїм! (14–17)

Ісус промовив до юнака, що лежав у домовині, і той ожив. Юнак сів та почав говорити. Слово Ісуса дає життя, тільки Бог–Творець може дати життя мертвим. Люди прославляли Ісуса, говорячи: *“зглянувся Бог над народом Своїм!”* Ісус — живий Бог, Який перетворює наш відчай в надію, а горе — в радість.

Молитва: Господи, навчи мене співчувати тим, хто цього потребує. Навчи мене молитись Творцю та ніколи не впадати у відчай.

Одне слово: Господь змилювався над нею

Авраам та Авімелех

Буття 20:1–18

(7): *А тепер верни жінку цього мужа, бо він пророк, і буде молитися за тебе, і живи. А коли ти не вернеш, то знай, що справді помреши ти й усе, що твоє*

1. Коли приходять страх (1–13)

Авраам молився за Содом і став свідком його руйнування. Він був шокований. Авраам припинив молитися і переїхав на филистимську територію. Сум і страх керували його серцем і перетворили його на безглузлого та слабкого чоловіка. Авімелех виглядав як безбожний гігант. Стара грішна звичка знов повернулася до Авраама. Він розповів ту ж саму егоїстичну напів–правдиву історію, що розповідав у Єгипті (12:10–20). Він збрехав Авімелеху, і той взяв собі Сарру. Бог захищав її і зробив відповідальним за все Авімелеха, хоча той нічого не знав. Бог попередив його повернути Аврааму жінку, а Авраамові повелів молитися за Авімелеха, щоб він був живий. Бог допоміг своєму слугі Аврааму в момент його слабкості.

2. Виправдання Авімелеха (14–18)

Авраам був не правий. Він думав, що правління Бога не поширюється на филистимській території, але Бог був там. Авімелех і його люди мали страх Господній і совість. Авімелех повернув дружину Аврааму і той молився за нього. Авраамові потрібно було довіряти Богу і вірити в Його любов. Він потребував Божого виховання.

Молитва: Господь, допоможи мені любити Тебе, мати страх Господній. Допоможи пам'ятати, що Ти — Господар всіх людей.

Одне слово: Звертати увагу на Бога, а не на людей

Господь виконує обіцянку

Буття 21:1–7

(1): *А Господь згадав Сарру, як сказав був, і вчинив Господь Саррі, як Він говорив*

1. Час, що про нього сказав Бог (1,2)

Бог виконує Свої обіцянки. Слова “як сказав” і “як говорив” підкреслюють Божу вірність. Бог керує історією. Очікуючи час Бога, ми вчимося віри і надії. Бог виконує Свої обітниці у найкращий час. Бог здійснив Свою обіцянку Саррі, і вона народила сина в час Бога. Господь також довго очікував, щоб послати Месію. Як настало ж виповнення часу, Бог послав Свого Сина (Гал. 4:4).

2. Сміх учинив мені Бог (3–7)

Авраам назвав свого сина “*Ісак*”. Таким чином він показав свою віру і покору Богу. Ім’я Ісак означає “*сміх*”. Ісак приніс радість у сім’ю Авраама. Здавалося, що Ізмаїл вирішив проблему бездітності Авраама, але він не був Божим. Він вніс напруження і компроміс в дім Авраама. Але Ісак був дитям обіцянки. Божі благословення завжди набагато кращі, ніж речі, що приваблюють нас. Нам потрібно очікувати час Бога.

Молитва: Господь, навчи мене вірити в твої обіцянки і чекати Твого часу.

Одне слово: Боже благословення — краще

Віра сотника

Луки 7:1–10

(76): *Та промов тільки слово, і раб мій одужає.*

1. Співчутливий воїн (1–5)

У римських воїнів зазвичай не було співчуття, але цей сотник цінував життя свого слуги. Коли той був при смерті, сотник зробив усе можливе, щоби його врятувати. Сотник навіть стримував свій римський характер та гординю заради того, щоб прохати юдейських старших. Він поважав юдеїв та навіть використав свої гроші для побудови синагоги. Такі вчинки свідчать про його людяність, він прагнув пізнати Бога, Його турботу та пастирське серце до людей.

2. Віра сотника (6–10)

Сотник покликав за Ісусом, а потім послав сказати, щоб Він не йшов — “*та промов тільки слово, і раб мій одужає*”. Він вірив у силу та владу слова Ісуса. Слова сотника також мали владу на людському рівні, підлеглі корились йому. Він і сам корився вищим за званням офіцерам. Сотник дивився на Ісуса, як на духовного генерала, слова Якого абсолютні. Ісуса вразила така віра.

Молитва: Господи, дай мені пастирське серце та навчи молитися з вірою, навчи поважати людей та допоможи вірою коритись Твоєму слову.

Одне слово: Та промов тільки слово

Розумний та нерозумний будівничі

Луки 6:46–49

(48): Той подібний тому чоловікові, що, будуючи дім, він глибоко викопав, і основу на камінь поклав. Коли ж злива настала, вода кинулася на той дім, та однак не змогла захитати його, бо збудований добре він був!

1. Якщо ви Ісуса називаєте “Господь” (46)

Якщо Ісус — Господь, тоді Він Цар та Управитель. Якщо я зву Ісуса “Господь”, то я повинен виконувати те, що Він каже, як ретельний та люблячий слуга, та очікувати Його повелінь. Коли Він через Біблію дає мені повеління слухатись чи визнати свої гріхи та залишити їх, я повинен робити все, що Він каже. Тоді я можу називати Його “Господь”.

2. Два будинки (47–49)

Ісус розповів про двох будівничих. Зовнішньо збудовані будинки були схожі, проте, фундаменти мали різні. Один дім був заглиблений та побудований на камені, тому витримав паводок. А інший дім був збудований без фундаменту, тому “наперла на нього ріка, і зараз упав він”. Той, хто слухає слово Бога та кориться йому, подібний чоловіку, котрий будує свій дім на камені. А той, хто слухає слово Бога, але серйозно не приймає його, буде своє життя без фундаменту. Дім його віри впаде навіть під час першої бурі.

Молитва: Ісус, Ти мій Цар. Допоможи слухати Твої слова та коритися їм.

Одне слово: Слухати та виконувати слово Бога.

Прожени невільницю та сина її

Буття 21:8–21

(12): І промовив Господь Авраамові: Нехай не буде не до вподоби тобі це через хлопця та через невільницю твою. Усе, що скаже тобі Сарра, послухай голосу її, бо Ісаком буде покликане тобі потомство

1. Скрутне становище Авраама (8–13)

Ізмаїл став плодом невіри та нетерпіння Сарри і Аврааму. Його присутність в домі Авраама була небезпекою для маленького Ісака. Коли Ісак був відлучений, Авраам справив велику гостину в день його відлучення. Сарра помітила, що Ізмаїл насміхається над Ісаком і попросила Авраама прогнати невільницю та її сина. Аврааму це було не до вподоби, тому що він любив свого сина. Не дивлячись на те, що слова Сарри прийшли через гуманістичні почуття, Господь також хотів захищати Ісака, бо в ньому буде покликане Авраамові потомство. Бог обіцяв піклуватися про Ізмаїла, але Ісак був сином обіцянки, через якого Бог хотів благословити всі народи. Авраам послухався Бога з покорою, що приходить через віру. Він не мав тягаря в серці.

2. Агар зустрічає Бога, що бачить і чує (8–13)

Агар впала у відчай. Потім вона почула голос Божий і зрозуміла, що Бог завжди з нею і з її сином. Завдяки Авраамові Бог був з нею. Агар прийняла Божу любов і вітху. Бог все бачить і чує.

Молитва: Господь, допоможи мені слухатися Тебе вірою і не йти на компроміс зі своїми гуманістичними почуттями.

Одне слово: Прожени свого Ізмаїла

Умова в Беер–Шеві

Буття 21:22–34

(22): І сталося часу того, і сказав Авімелех і Піхол, головний провідник його війська, до Авраама, говорячи: Бог із тобою в усьому, що ти робиш!

1. Бог із тобою в усьому, що ти робиш (22–31)

Авраам продовжував жити в землі филистимській, але сам вже змінився. Язичницький цар Авімелех, дивлячись на життя Авраама побачив, що Бог завжди перебуває з ним. Він прийшов до Авраама, щоб стати його другом, замість того, щоб бути його ворогом. Авраам більше не боявся Авімелеха. Він сміливо дорікав за криницю, що відняли його раби. Авраам прийняв виправдання Авімелеха і залишив йому дар. Між собою вони вклали угоду. Авраам був як Божий слуга.

2. Авраам посадив тамариска (32–34)

Дерево тамариск є видом вічнозелених рослин. Воно стало знаком, що Авраам мав живу віру в живого Бога. Авраам покликав ім'я Господа, Бога вічного. Він поклав свою надію лише в Господі. Кожен, хто покличе Господне Ім'я, буде спасений (Рим. 10:13).

Молитва: Господь, допоможи мені жити так, щоб навіть світські люди могли визнати, що Ти зі мною.

Одне слово: Бог із тобою в усьому, що ти робиш

Дерево та його плоди

Луки 6:43–45

(45): Добра людина з доброго скарбу [свого] серця виносить добро, а погана — зі злого [скарбу свого серця] виносить зло; чим наповнене серце, тим самим мовлять і уста

1. Пізнається зі свого плоду (43–44)

Через плоди можна виявити, до якого виду належить дерево. Гарна будівля не має значення, якщо служителі не люблять Бога та ближніх. З іншого боку, якщо християни збираються в тісному місці, але знають милість Бога, люблять Ісуса та своїх ближніх, то таке зібрання догоджає Богу.

2. Чим наповнене серце, тим самим мовлять і уста (45)

Добра людина має правильні стосунки з Богом. Коли Ісус оселяється в серці людини, тоді в його словах та діях проявляється образ Христа. Та, коли мислення сповнене світських бажань, жадоби, заздрощів, ненависті, роздратованості і та іншим, тоді думки показуються в словах чи діях. Якщо Ісус не живе в серці, тоді царює грішна природа.

Молитва: Господи, очисти моє серце, щоб тільки Ти міг жити там та царювати.

Одне слово: Чи царює в вашому серці Ісус?

Не судіть

Луки 6:37–42

(37): Також не судіть — і не будете суджені; не осуджуйте, щоб не бути осудженими. Відпускайте — і відпуститься вам;

1. Пробачайте (37–38)

Егоцентрична людина схильна захищати себе, осуджуючи інших. Але ми, хто відчули смак Божої милості, не повинні осуджувати інших. Потрібно пробачати, щоби бути пробаченими. Ми повинні бути суворими до себе, але милосердними до інших. Більш того, необхідно побороти свій егоїзм, щедро ділячись своїм добром з іншими. Якщо ми так живемо, то Бог благословить. Бог приймає нас, коли ми приймаємо інших.

2. Не будьте сліпі (39–42)

Хто засуджує інших, стає духовно сліпим, тому не може допомогти їм. Колоду в моєму оці, яка робить мене сліпим, можна прибрати через покаєння та тренування. Бог іноді тренує нас через Своїх слуг, іноді через події. Коли я покаївся, Бог пробачив мене та зцілив мою сліпоту. Тому зараз я можу бачити, бо Бог забрав колоду з мого ока. Я можу наближатись до Бога, йти Його шляхом. Можу бути вільним від грішної природи, духу осуду та допомагати іншим.

Молитва: Боже, дякую за милість пробачення, зціли мою сліпоту та використовуй мене.

Одне слово: Вийми спочатку колоду з власного ока

Господь нагледить

Буття 22:1–24

(18): І всі народи землі будуть потомством твоїм благословляти себе через те, що послухався ти Мого голосу

1. Бог випробує Авраама (1–10)

Бог змінив ім'я Авраама на заповітне Авраам. Господь випробував його, прохаючи зробити неможливе для людського розуміння (2). Він хотів побачити, чи любить Авраам самого Бога більше, ніж Його благословення. Рано вранці Авраам разом з Ісаком пішов до краю Морія, щоб принести свого сина в цілопалення, як і повелів йому Господь. Авраам нікому нічого не говорив, а коли маленький Ісак запитав про ягня для цілопалення, він навчив його довіряти Богові, відповівши: *“Бог нагледить ягня Собі на цілопалення, сину мій!”*

2. Я довідався, що ти богобійний (11–24)

Бог зупинив Авраама і приготував барана для цілопалення. Авраам назвав це місце *“Господь нагледить”*, що й сьогодні говорить: На горі Господь з'явиться. За те, що Авраам послухався Бога, Господь поклявся Собою, що Він благословить Авраама і через нього усі народи землі. Бог виконав свою обіцянку пославши Ісуса Христа померти на хресті за гріхи всього світу. Господь приготував Агнця.

Молитва: Господь, навчи мене вірі Авраама.

Одне слово: Господь нагледить

Приходько й заходжий

Буття 23:1–20

(4): *Приходько й заходжий між вами. Дайте в себе мені власність для гробу, і нехай я поховую свою небіжку з-перед обличчя свого*

1. Смерть Сарри (1–6)

Буття розкриває історію Божого заповіту, таким чином смерть Сарри показує завершальний період в історії Авраама. Його дії в цей час свідчать про віру Авраама. Господь обіцяв Аврааму в спадщину всю Ханаанську землю, але насправді той не мав навіть і шматка землі у власності. Авраам проживав у наметах в Землі Обіцяній, як приходько та заходжий. Він вірив, що Господь приготував йому інше місце на небесах (Євр.11:9).

2. Встав Авраам, і вклонився народу (7–20)

Авраам торгувався з хіттеянином Ефроном, щоб придбати печеру Махпелу для місця поховання. Одного разу Господь дарує йому всю землю, але Авраам не шукав користі і не намагався використовувати духовні привілеї в матеріальній безпеці. Авраам приймав реальність такою як є і з терпінням очікував на час Бога.

Молитва: Господь, допоможи мені жити як пілігрим і заходжий у цьому світі, надіючись на Тебе і Твоє благословення. Допоможи мені жити і померти з вірою в Твою обіцянку.

Одне слово: Мандрі пілігрима в небеса

Синами Всевишнього станете

Луки 6:27–36

(35): *Тож любіть своїх ворогів, робіть добро, позичайте, не ждучи нічого назад, і ваша за це нагорода великою буде, і синами Всевишнього станете ви, добрий бо Він до невдячних і злих!*

1. Любіть своїх ворогів (27–31)

Бог хоче повернути нам Свій образ. Ісус помер за нас, коли ми ще були ворогами Йому. Смерть Ісуса знищила владу гріха і змінила нашу грішну природу. Ісус благословляє тих, хто проклинає Його, і молиться за тих, хто Йому противиться. Він не докоряв воїнам, які кидали жереб про Його одіж. Він завжди все давав. Те, що Ісус говорить в цьому вірші — це Його характер, Його *“стандарт”*.

2. Люблять бо й грішники тих, хто їх любить (32–36)

Християни мають відрізнятись від мирських людей. Любити того, хто любить тебе, це логічно, але все одно важко. Але Ісус закликає любити навіть тих, хто нас ненавидить. Нормально подарувати щось тому, хто подарував щось тобі, але подарувати, не очікуючи віддачі — виглядає по-дурному. Ісус любив нас, коли ми були Його ворогами. Ісус просить і Своїх учнів любити в світі, сповненому ненависті і байдужості.

Молитва: Господи, допоможи мені жити не так, як мирські люди. Допоможи вподоблюватись Ісусові, а не слідувати за своєю грішною природою. Даруй мені образ Ісуса.

Одне слово: Рости в образі Ісуса

Блаженство і горе

Луки 6:17–26

(20): А Він, звівши очі на учнів Своїх, говорив: Блаженні убогі, Царство Боже бо ваше

1. Сила Ісуса зцілювати (17–19)

До Ісуса прийшло багато людей, щоб слухати Його слів, зцілитися та звільнитися від влади сатани. Ісус з жалістю прийняв цих людей, які не мали пастиря і служив їм від усього серця. Ісус знав, що їм потрібні пастирі. Тому Він звернув Свою увагу на 12 учнів і вчив їх.

2. Блаженство і горе (20–26)

Учні Ісуса мусять мати Божу систему цінностей. Більшість людей відчувають себе щасливими, коли вони багаті, живуть зручно і добре їдять. Вони думають, що щасливі, коли можуть багато сміятися і мають похвалу від інших. Але Ісуса каже, що такі речі не дають щастя. Учні Ісуса виглядали вбогими, проте вони мали все, — тому що мали Царство Небесне. Бог дає нам добрі, справжні дари. Він — джерело благословення. Ми маємо величезну радість, яку ніхто не може відняти, навіть коли потерпаємо від гонінь та критики мирських людей.

Молитва: Господи, допоможи мені мати Твою систему цінностей, і бути громадянином Твого Царства.

Одне слово: Благословенне життя сповнене радості

Місія Аврамового раба

Буття 24:1–9

(3,4): І я заприсягну тебе Господом, Богом неба й Богом землі, що ти не візьмеш жінки для сина мого з-посеред дочок ханаанейнина, серед якого я пробуваю. Бо ти підеш до краю мого, і до місця мого народження, і візьмеш жінку для сина мого, для Ісака

1. Підеш і візьмеш жінку для сина мого (1–4)

Для Ісака настав час одружитися і виховати сина, щоб передати заповіт Божої обіцянки. Дружиною Ісака повинна бути жінка віри. Створення сім'ї повинно засновуватись на вірі. Ханаанська культура, що загрузла в язичницькій релігії відрізнялася безбожністю і розпустою. Авраам не хотів допускати компромісу і повелів своєму найвідповідальнішому рабові піти в край, де народився Авраам і знайти жінку для Ісака.

2. Може та жінка не схоче за мною піти (5–9)

Випробування віри жінки, яка отримала право бути дружиною Ісаку полягало в тому, щоб вона прийняла рішення віри піти разом з Аврамовим слугою в Ханаанську землю. Раб Авраама зрозумів, що його завдання не зовсім легке, але він вірив у Божу обіцянку і Ангел Божий допоміг йому. Таким чином він прийняв місію.

Молитва: Господь, допоможи нам кинути виклик безбожній культурі Євангелієм Ісуса Христа. Даруй нам твій Святий Дух.

Одне слово: Прийми Божу місію вірою

Молитва раба Авраама

Буття 24:10–27

(21): А чоловік той дивувався їй та мовчав, щоб пізнати, чи Господь пощастив дорогу йому, чи ні?

1. Подай же сьогодні мені це (10–20)

Слуга Авраама приготував подарунки для сім'ї нареченої і вирушив до міста Нахора. Він зупинився біля криниці, де жінки черпають воду і молилися. Він просив Бога, щоб жінка добровільно напувала його десятьох верблюдів (12–14). Це повинно було стати Божим знаком. Він молив, щоб ця жінка не була егоїстичною, але турбувалася про інших і була працелюбною. Вродлива дівчина підійшла до криниці, як тільки він закінчив свою молитву. Раб попросив дозволу напиться води з її глека. Ревека люб'язно відповіла і запропонувала напувати його верблюдів.

2. Дивувався та мовчав (21–27)

Вродлива дівчина була ясною відповіддю Бога на молитву Авраамового раба, але він не дав волі своїм емоціям. Він уповав на Бога. Коли він дізнався, що Ревека — дочка брата Авраама, він повністю переконався, що вона була саме тією жінкою. Раб нахилився і вклонився Богові аж до землі. Нелегко очікувати і йти за Божим провидінням крок за кроком, але людина місії не повинна йти попереду Бога.

Молитва: Господь, навчи мене молитися і уповати на Тебе від початку й до кінця.

Одне слово: Він нахилився і вклонився Богові аж до землі

Ісус кличе 12 Апостолів

Луки 6:12–16

(13): А коли настав день, покликав Він учнів Своїх, і обрав із них Дванадцятьох, яких і апостолами Він назвав

1. Молитовна ніч (12)

Ісус ризикував своїм життям і служінням, коли протистав релігійним лідерам і змілів сухорукого. Ісус був вражений тим, якими злими і безсердечними були релігійні лідери. Що ж Він мав робити? Ісус піднявся на гору і всю ніч молився Богу.

2. Ісус обрав дванадцятьох (13–16)

Робота Бога не зупинилася, коли юдейські лідери відмовилися бути пастирями для Божого народу. Коли вибраний народ не прийняв свого Месію, Бог підняв новий народ. Ісус обрав 12 учнів, щоб бути з ними, дати їм Свою любов і виховати апостолами і місіонерами. Пізніше Ісус доручив їм йти по всьому світу і виховувати учнів. Так само й зараз Ісус шукає людей, які мають віру і готові скоритися Йому.

Молитва: Господи, навчи мене молитися і шукати Твого шляху, навіть коли все навколо погано. Допоможи мені виховувати учнів.

Одне слово: Не здавайся, молись і виховуй учнів

Простягни свою руку

Луки 6:6–11

(10): *І, позирнувши на всіх них, сказав чоловікові: Простягни свою руку! Той зробив, і рука його стала здорова!*

1. Чоловік з сухою правицею (6)

Знов була субота. Ісус вивчав Біблію в синагозі. Там він побачив чоловіка з всохлою правицею. Певне, він хотів приховати її, тому що вона мала потворний вигляд і йому було соромно. З такою рукою він не міг жити нормальним, плідним життям. Фарисеї ж дивилися на цього чоловіка, як на засіб знищити Ісуса, і зовсім не переймалися його внутрішніми стражданнями і горем.

2. Душу спасти, чи згубити? (7–11)

Цей чоловік потребував пастирської любові, тому Ісус перейнявся ним. Ісусу не подобалась поведінка пастирів, які використовували цього чоловіка лише задля власних цілей. Ісус допоміг йому здолати сором і страх, наказавши вийти вперед перед усіма людьми. Фарисеям же Він дорікав за неправильне ставлення до суботи. Вони мали б рятувати життя, а не руйнувати, робити добро, а не зло. Ісус сказав хворому: *“Простягни свою руку!”*, тобто *“відкрий свою проблему життя і потаємний страх”*. Чоловік той здолав сором і страх, і скорившись Ісусу, простягнув свою потворну руку. Ісус зцілив її.

Молитва: Господи, допоможи мені робити добро, а не зло. Допоможи мені кожного дня працювати задля спасіння, а не згуби життя.

Одне слово: Простягни свою руку!

Скажіть мені, і я звернуся праворуч або ліворуч

Буття 24:28–49

(48): *І я нахилився, і вклонився до землі Господеві, і поблагословив Господа, Бога пана мого Авраама, що Він провадив мене дорогою визначеною, щоб узяти дочку брата пана мого для сина його*

1. Не буду їсти, аж поки не розкажу своєї справи (28–33)

Авраамів раб втомився і зголоднів після довгої подорожі через пустелю. Але він бачив ясне Боже провидіння у відповідь на свою молитву. Він був людиною місії, і зараз якраз настав час, щоб розповісти сім'ї Ревеки про мету свого приходу. Він засвідчив про те, як Бог відповів на його молитву і Сам вів його.

2. А тепер скажіть мені (34–49)

Авраамів раб ясно бачив, що Бог кличе саме Ревеку бути жінкою Ісаку. Але чи ясно це бачили Ревека та її сім'я? Чи погодяться вони з Божим провидінням? Він розповів їм факти, запевняючи, що в тому не було ніяких помилок. Рішення залишалося за ними. Кожна людина повинна приймати слово Бога і Боже покликання особисто і приймати власне рішення, а Божі слуги повинні робити ясний вибір.

Молитва: Господи, навчи мене ясно проповідувати Євангеліє і свідчити про Твою благодать. Допоможи мені в усьому прославляти Тебе.

Одне слово: Благословен Бог Авраама

Я піду

Буття 24:50–67

(58): *І покликали Ревеку, і сказали до неї: Чи ти підеш з оцим чоловіком? А вона відказала: Піду*

1. Не спізнуйте мене (50–57)

Лаван і Бетуїл, почувши про Божу справу, прийняли Божий суверенітет. Слуга Авраамів вклонився Богу і розділив з ними обід. Але його місія ще не завершилася. Наступного ранку він сказав, що готовий вирушити в путь. Сім'я Ревеки попросила більше часу для підготовки, але Авраамів слуга не змінив свого рішення. Він хотів завершити свою місію.

2. Рішення Ревеки (58–67)

Остаточне рішення залишалося за Ревекою. Ніхто не міг вирішити замість неї. Вона також чула свідчення Авраамового слуги, тому її рішення ґрунтувалося на Божому слові. Вона врахувала Божий суверенітет і Боже провидіння в найважливішому рішенні свого життя. Вона навіть не знала Ісака. Вона лише знала, що це воля Бога, тому сказала: *“Піду”*. Вона пішла, щоб приймати участь в історії Бога, а не жити, зосередившись лише на сім'ї (59,60).

Молитва: Господи, допоможи мені приймати життєві рішення вірою, а не почуттями.

Одне слово: Рішення віри

Господь суботи

Луки 6:1–5

(5): *І сказав Він до них: Син Людський Господь і суботі!*

1. Голодні учні (1–2)

Одного дня учні Ісуса йшли засіяними полями. Вони були дуже голодні, тому зривали верхівки колосків, розтирали їх, щоб відділити зерня від полови, і їли. Фарисеї побачили це і стали докоряти їм за нехтування суботою. Закон дозволяв голодному збирати зерна на чужому полі, але *“збирати врожай”* і *“молотити”* в суботу було порушенням закону.

2. Син Людський Господь і суботі! (3–5)

Ісус не збирався вибачатися за поведінку Своїх учнів, Він був на їхньому боці. Фарисеї використовували Біблію, щоб дорікати людям, а не укріплювати їх. Ісус вивчав з учнями Біблію, і вони знали про Давида, який вважав більш важливим нагодувати голодних, ніж дотриматися якихось *“юридичних норм”*. Ісус — Господь суботи. Він є Бог–Творець, Який створив цей світ і все, що наповнює його, за 6 днів, а в сьомий — відпочив. Він — Господь кожному дню, враховуючи і суботу.

Молитва: Господи, допоможи мені укріплювати інших у вірі та, через вивчення Біблії 1:1, навчити ягнят, що Ісус — Господь.

Одне слово: Ісус — Господь

Ісус закликає Левія

Луки 5:27–32

(32): *Не прийшов Я, щоб праведних кликати до покаяння, а грішних*

1. Іди за Мною (27–28)

Левій розбагатів завдяки зрадницькому співробітництву з Римом. Він думав, що гроші зроблять його щасливим, тому він так активно їх збирав. В результаті він отримав багато грошей, але так і не став щасливим. Левій попав у пастку егоїзму і самотності. Одного разу Ісус проходив повз нього, коли він сидів на митниці, і покликав: *“Іди за Мною”*. Левій озирнувся на своє минуле життя і, залишивши все, пішов за Ісусом. Це справжнє розкаяння.

2. Я прийшов кликати грішних (29–32)

Левій відчув велику радість і розпочав пір, щоб відсвяткувати початок свого нового життя. Він запросив Ісуса, учнів і декого з митників. Фарисеї обурилися, що такий праведний чоловік, як Ісус, бере участь у подібному зібранні. Але Ісус пояснив їм, для чого Він прийшов у цей світ. Він прийшов кликати не праведних, а грішних до покаяння.

Молитва: Господи, дякую, що Ти прийшов покликати мене до розкаяння і дарувати мені нове життя Твого учня.

Одне слово: Ісус прийшов кликати грішників

Диявол спокушає Ісуса

Луки 4:1–13

(4): *А Ісус відповів йому: Написано: Не хлібом самим буде жити людина, але кожним Словом Божим!*

1. ...Не хлібом самим буде жити людина (1–4)

Святий Дух повів Ісуса в пустелю, щоб вчити Його твердості в духовній битві. Перша спокуса, яку подолав Ісус, відносилася до матеріальної сфери. Ісус сильно зголоднів, тому що довго постився. Сатана порадив Йому перетворити камінь на хліб. Він спокушав Ісуса, кажучи: *“Якщо Ти Син Божий, скажи цьому каменеві, щоб хлібом він став!”*. Ісус показав, що люди Бога не повинні покладатися лише на раціональні думки, чи почуттям, але жити словом Бога.

2. Господові Богові своєму вклоняйся (5–8)

Другою спокусою стала пропозиція слави і могутності. Здавалося б, чому ні? Ісус прийшов, щоб стати Царем. Але Він відповів: *“ні”*. Він мав пройти шляхом хреста, тому відкинув легкий шлях. Він очікував на прихід Божого Царства і не слухав сатану.

3. Не спокушай Господа Бога свого! (9–13)

Сатана спокушав Ісуса цитатами з Біблії, він пропонував випробувати любов і силу Бога. Молоді люди часто тривожаться, але на шляху віри ми цілковито довіряємо Богу.

Молитва: Господи, допоможи мені берегти Твоє слово в серці і перемагати спокуси сатани.

Одне слово: Не розмовляй з сатаною

Назаряни прогнали Ісуса

Луки 4:14–30

(18): На Мені Дух Господній, бо Мене Він помазав, щоб Добру Новину звіщати вбогим. Послав Він Мене проповідувати полоненим визволення, а незрячим прозріння, відпустити на волю помучених

1. Бо Мене Він помазав (14–21)

Ісус став відомим в Галілеї. Щоб благословити людей, Він відвідав своє рідне місто. В синагозі, читаючи книгу пророка Ісаї, Він звістив про Свою місію. Його життя та місія засновані на слові Бога. Ісус — Месія, що посланий Богом, аби відкрити людям духовні очі та звільнити їх від гріха. Його явлення — добра новина для вбогих та смиренних духом. Вона приносить благословення тим, хто вірить.

2. Люди відкинули Ісуса (22–30)

Галілеяни раніше знали Ісуса просто як людину, що мешкала поряд з ними, тому мали до нього упереджене ставлення. Ісус через Біблію вчив їх, що Бог дарує Свою милість незалежно від людських якостей та обставин, а лише по вірі і через послух. Так Він благословив віру вдовиці з Сарепти Сидонської та Неемана сиріянина — поган, що мали віру, та не благословив багатьох бідних та хворих юдеїв, що такої віри не мали. Людські упередження руйнують віру та роблять людей духовно сліпими.

Молитва: Господь, дай мені віру, щоб бачити Твою роботу навіть в безнадійних людях та ситуаціях.

Одне слово: Блага звістка для тих, хто вірує

Прощаються тобі гріхи твої

Луки 5:17–26

(20): І, побачивши їхню віру, сказав Він йому: Чоловіче, прощаються тобі гріхи твої!

1. Паралізований грішник (17–20)

Паралітик мав друзів, які вірили, що Ісус може йому допомогти. Вони подолали всі перепони та знайшли, як принести друга до Ісуса. Ісус благословив їх віру. Бог слухає нас, коли ми молимося за наших друзів, і благословляє нашу віру, коли ми приносимо їх до Ісуса.

2. Прощаються тобі гріхи твої (21–26)

Паралітик був безпорадним і повністю залежав від інших. Але Ісус бачив, що головною його проблемою був гріх. Паралітик був грішником, і через свій гріх він став непотрібним тягарем для інших. Ісус зробив те, що може зробити лише Бог — Він пробачив гріхи. Потім Ісус показав фарисеям, які Його засуджували, силу Бога і сутність прощення, звелівши паралітику ходити. Гріх робить людей духовними паралітиками, але Ісус прийшов, щоб простити нам гріхи і зробити непотрібних потрібними.

Молитва: Ісус, очисти мене від гріхів і зроби мене корисною людиною. Даруй мені віру і любов до ближніх, щоб приносити їх до Тебе.

Одне слово: Ісус має владу прощати

Ісус і прокажений

Луки 5:12–16

(13): А Він руку простяг, доторкнувся до нього й сказав: Хочу, будь чистий! І зараз із нього проказа зійшла...

1. Чоловік, увесь укритий проказою (12)

Проказа робить людину потворною і огидною. В часи Ісуса ця хвороба була невиліковною. Проказа схожа на гріх. Починається з маленької ранки, а потім поступово поширюється, доки не зруйнує все тіло. Проказа вражає нервові клітини, тому хворий відчуває біль лише спочатку, а потім перестає відчувати. Ця хвороба інфекційна, і передається іншим, тому прокажені не мають друзів і живуть без надії. Але цей чоловік, увесь в проказі, прийшов до Ісуса. Він упав ницьма, та й благав Ісуса, і був здивований, що Ісус не відсахнувся від нього. Гріх також потворний, а не чарівний.

2. Хочу, будь чистий (13–16)

Ісус доторкнувся до чоловіка, до якого не доторкався ніхто. Він сказав слово, і чоловік став чистим. Ісус дав йому напрям і можливість повернутися у суспільство. Прокажений не міг не розповідати про Ісуса. Завдяки цьому в Ісуса додалося роботи, але Він проводив більше часу в молитві.

Молитва: Господи, дякую, що Ти доторкнувся і очистив мене. Допоможи мені серцем любити інших і приводити їх до Тебе.

Одне слово: Лише Ісус може доторкнутися і зцілити

Влада слів Ісуса

Луки 4:31–37

(32): І дивувались науці Його, бо слово Його було владне

1. Слово Ісуса виганяє сатану (31–34)

Коли Ісус учив у синагозі в Капернаумі, сила Його слів похитала мури сатани. Його вчення вражало простих людей, а один, що мав нечистого духа, почав кричати. Він визнав, що Ісус від Бога, але відмовився Йому скоритися. Знати, Хто Ісус, і не слідувати за Ним — це значить відкинути істину і жити в обмані диявола.

2. Вийди з нього (35–37)

Влада слова Бога сильніша від влади сатани. Від слів Ісуса злий дух відчайдушно кинув чоловіка, але вийшов. Чоловік звільнився, а ті, хто це бачив, дивувалися силі і впливу слів Ісуса. Божа любов та Його слово дає свободу всім постраждалим від сатани. В нашій духовній війні нам треба триматися за слово Бога, тоді воно буде діяти і в нас, і через нас.

Молитва: Господи, дякую Тобі за Твоє живе, могутнє слово. Знищ владу сатани в мені, щоб я міг служити Тобі без страху.

Одне слово: Слово Ісуса має владу

Бо на те Мене послано

Луки 4:38–44

(43): Він же промовив до них: І іншим містам Я повинен звіщати Добру Новину про Боже Царство, бо на те Мене послано

1. Ісус в домі Симона (38–39)

Була Субота. Після синагоги Ісус пішов у дім Симона, щоб побути зі Своїми учнями. Теща Симона хворіла на гарячку, і Ісуса просили допомогти їй. Ісус заборонив хворобі, і жінка одразу одужала та стала їм служити. Ісус зціляє нас і дає можливість служити Йому.

2. Натовп прибулих (40–41)

На заході сонця, коли Субота офіційно закінчилася, багато людей почали приходити. Всі приносили своїх хворих, і Ісус покладав руки на кожного, зціляючи одного за іншим. Демони, виходячи, проголошували про Ісуса, що вони знають, Хто Він.

3. Самотнє місце (42–44)

Ісуса мало не приголомшила зростаюча популярність. Люди чекали на зцілення, багато їх переслідували Його і тут і там, також просили Його залишитись. На світанку Він пішов, знайшов самотнє місце, щоб помолитись. Він шукав Божого керівництва. Він був посланий проповідувати Євангеліє Царства Божого всім.

Молитва: Господи, допоможи мені щодня усамітнюватися з Тобою, щоб Твоя святість переважала в моєму житті.

Одне слово: Молися і проповідуй Євангеліє

Великий улов Симона

Луки 5:1–11

(4,5): А коли перестав Він навчати, промовив до Симона: Попливи на глибінь, і закиньте на полов свій невід. А Симон сказав Йому в відповідь: Наставнику, цілу ніч ми працювали, і не вловили нічого, та за словом Твоїм укину невода

1. Ісус навчає слову Бога (1–3)

З раннього ранку Ісус навчав слову Бога, і люди тиснулися до Нього. Поблизу був Симон з друзями, вони були зайняті своїми справами. Ісус орендував човен Симона, сів до нього і навчав народ. Хоча Він трохи відплив від берега на якому знаходились люди, але кожна людина була в Його серці.

2. Попливи на глибінь (4–7)

Ісус закінчив навчати натовп, а потім сказав до стомленого, сонного і голодного Симона знову забруднити щойно виполосканий невід. Він наказав: *“Попливи на глибінь”*. Симон вчинив не за почуттями чи здоровим глуздом, і не за рибальським досвідом, а послухався слів Ісуса і піймав багато риби.

3. Від цього часу ти будеш ловити людей (8–11)

Петро дивився не на рибу, а на Ісуса і на себе. Він усвідомив себе грішником, не гідним бути у присутності Ісуса. Ісус же, побачивши його покірність і скромність, запропонував стати Його учнем. Ісус сказав: *“Не лякайся, від цього часу ти будеш ловити людей”*.

Молитва: Господи, допоможи мені слухатися Твого слова. Я грішник, але Ти очисти мене і зроби ловцем людей.

Одне слово: Попливи на глибінь